

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földmívelési Szövetség.)
Telefon: 11-55-62.
Postatakarékpénztári csekszámla száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földmívelésiügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4. félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1938

XIX. évfolyam, 18. szám.

Május hó 1

Revíziót!

Három nagy gondolat megvalósulásától, testetöltésétől függ a magyar jövő, az új magyar ezredév. Természetes, hogy a Revíziós Liga által most ismét olyan impozáns formában a nagyvilág elé tárt *revíziós gondolat* áll az első helyen. Ennek a szent gondolatnak a jegyében kell megszületnie, kifejeződnie a szent, nagy magyar egységnek. Nem szabad a világpolitika alakulása következtében kecsegtető lehetőségek bekövetkezését azzal kockáztatni, hogy egymásra lícitáló honmentő elgondolásokkal, fantasztikus tervek felvetésével és erőszakolásával bárki is szembeállítsa a magyart a magyarral. Hiszen tudnia, éreznie kell mindenkinek, hogy a Trianonban megcsufolt magyar igazság érvényesítésének a legfontosabb előfeltétele éppen az, hogy a szilárd és megbonthatatlan egység lebirhatalatlan erejét mutassuk a nagyvilág felé, amelyet ezernyi érdekellentét oszt meg. Láthatjuk, hogy a jogfosztókat már sem az együttesen elkövetett bűn tudata, sem a betyárbecsület, sem a magyarság elleni olthatatlan gyűlölet nem képes egyékv kövacsolni...

A népi politika

amelynek számos megnyilatkozását tapasztalhatta már mindenki, aki tárgyilagosan és elfogultság nélkül szemléli a magyar társadalmi és politikai életet, a második nagy gondolat, amelynek megvalósulása megköszönhető a magyarság belső erejét. Az utóbbi esztendő öt kiépítés alatt álló szociális politikai és gazdasági rendszer képesítheti csak a magyarságot arra, hogy kiheverje az utóbbi évtizedek pusztításait, csapásait és Trianon megpróbáltatásait. A terhek alatt görnyedő, nehezen érvényesülő egyének erőit fokozva lehet csak képes ez a nemzedék arra a nehéz feladatra, hogy felépítse az új, modern szentistváni birodalom alapjait.

Szövetkezzünk!

Az új népi politika és szociális intézkedések révén megerősített egyének alkotásait marandandóvá, erejét áttűbbé azonban csak a harmadik gondolat fenntartás nélküli érvényesülése teheti. Ez a gondolat az önszervezés és szeméjére alapozott *szövetkezeti gondolat*. A falvak népe az elmúlt évtizedek alatt meggyőződhetett róla,

hogy még a nagyhatalmu tőke is szervezkedéssel fokozta a maga erejét. Mennyivel inkább kell szövetkeznie, az apró erőket egy cél szolgálatába állítania a falvak annyiszor kihasznált, kismizmizett

népének! A megnagyobbodott Magyarország szociális politikájának minden áldásában, előnyében csak akkor fog méltóképpen részesedni a falu népe, ha felismerve saját érdekét, az önszerve-

lyezés gondolatát átérezve, a szövetkezeti formát veszi igénybe úgy a tökegyüttésnél, vagy a hitel igénybevételenél, mint termelvényei értékesítésénél, vagy szükségletei beszerzésekor.

A kormány agrárprogramja

A falusi ember szempontjából kétségtelenül a földmívelésiügyi tárca költségvetésének van legnagyobb jelentősége. Ezek mutatják meg a mezőgazdaság fejlesztése terén teendő kormányzati intézkedések mérvét és azt, hogy ezen a téren van-e fejlődés, milyen irányba, a kilátásba helyezett reformok megfelelnek-e a földmivelő lakosság várakozásának. De

kétszeresen fontos a földmívelésiügyi tárca költségvetése olyan országban, mint mi vagyunk, ahol a gazdasági élet jellegét még mindig az őstermelés adja meg s az ország jóléte elsősorban ennek boldogulásától függ.

Mezőgazdasági politikáknak ma minden téren fokozott tevékenységet kell kifejtenie, mert sok hiányt kell pótolni, amelyek eddig is erősen gátolták földmívelésügyünk fejlődését. Ezek között első helyen áll az *alsófoku mezőgazdasági szakoktatás* kiépítése. Az új költségvetés lehetővé teszi az állandó jellegű téli gazdasági iskolák

számának további szaporítását, valamint a jól bevált téli gazdasági tanfolyamoknak még szélesebb körben való továbbfejlesztését. A *népfázak céljára szolgáló hitelt négyszeresére emelték fel*. A gazdaközönség műveltségének fejlesztését szolgálja a *falusi rádiók beszerzésének előmozdítása*, ugyancsak fontos célt akar elérni a kormány a *12 háztartási tanfolyam* megrendezésével.

A *birtokpolitikai tevékenység* is fokozott ütemben folyik tovább, mert a jövő költségvetési évben — az önként felajánlott és elővásárolt ingatlanok mellett — sor kerül a köztartozások fejében átveendő földek, valamint az átengedésre kötelezési jog alapján megszerezhető birtokok felhasználására is.

Az *állattenyésztés előmozdítására* is nagyobb összeg szolgált, mint a folyó költségvetési évben. A *nővénytermelés* fejlesztésére ismét egymillió pengő van előirányozva. Az elemi csapások folytán károsult gazdák vetőmagkölcsonnal való segítését is folytatja a földmívelésiügyi miniszter. A *gyű-*

mőlestermelés körében a betelepített gyümölcsösök szakszerű gondozására szükséges szakmunkásokat a nyíregyházi és pécsi új kertmunkásképzőiskolákban fogják kiképezni. A *bortermelés* érdekében törvényjavaslat készült a hegyközségekről, amely lehetővé teszi a borpiacon kedvezőbb árak kialakulását.

Az *Álföld fásítására* 1 millió pengőt fordítanak.

Kiépítik a mezőgazdasági igazgatás hálózatát, hogy minden járásban legyen gazdasági felügyelő.

A gazdasági munkavállalók kötelező öregségi biztosításával kapcsolatban az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézet részére állami hozzájárulást fejtében az új költségvetés az eddigi összegben felül 4½ millió pengőt irányoz elő. Mindezeket figyelembe véve,

az új földmívelésiügyi költségvetés előirányzott kiadásai 35,46 millió pengőt tesznek ki, 3,7 millióval többet, mint ebben az évben.

A kormány 1938/39-ben 3,7 millióval többet fordít agrárcélokra, mint az idén

Április 25-én a pénzügyi bizottság Bud János elnökségével a földmívelésiügyi tárca költségvetését tárgyalta. A kormány részéről *Marschall Ferenc* földmívelésiügyi és *Reményi-Schneller Lajos* pénzügyminiszter volt jelen.

A költségvetést *Kridy Ferenc* előadta, a *Falu-Gazdaszövetség* alelnöke ismertette, az öt éves munkaterv keretében tervezett agrárberuházási tettekkel együtt.

A hozzászólók sorában *Schndal Károly* dr. a *falusi állattenyésztés* súlyos helyzetére mutatott rá.

A Dunántúlon az erősen lecsökkenő árakon sem tudják a gazdák marháikat eladni.

Kérte a kormányt, hogy intervenciók vásárlásokkal, az értékesítő szervek működésének elősegítésével, a német és olasz kivittel fokozatosan oldja meg a súlyos kérdést.

Több felszólalás után *Iványi Béla* a telepítést és házhelykérdést ajánlotta a miniszterelnök figyelmébe.

Marschall Ferenc dr. földmívelésiügyi miniszter a felszólalásokra reflektálva, több nagyfontosságú bejelentést tett. Rámutatott arra, hogy az *utóbbi években új mezőgazdasági kultúra körvonalai* — *bontakoznak ki*.

Nagy súlyt helyez a kormány az állattenyésztés fejlesztésére; megemlékezik a *tejttermelés* emelkedéséről; megállapítja, hogy a *sertéspestis* szérum árát, *négy év alatt sikerült az eredeti ár fele alá szorítani*, ha a további mérséklésre irányuló törekvés nem jár eredménnyel, a kormány nem riad vissza attól, hogy a szérum-előállítás terén más utra térjen.

A *szakoktatás* fejlesztésére vonatkozóan bejelentette, hogy

a kormány öt év alatt hetven téli gazdasági iskolát és 150 téli gazdasági tanfolyamot akar létesíteni, szaporítani akarja az aranykalásos gazdák bekapcsolásával a mintagazdaságok számát, a gazdaköröket, *népfázakat rádióval látja el*.

A *gyűmőlestermelés* számának emelkedése fogyasztási propagandát tesz szükségessé, az idén négy kertmunkásképzőiskola létesül, a csemege-szólótelepítés elősegítésére 290 ezer nemes szőlővesszőt osztottak ki, a fásítás is szép eredménnyel halad tovább.

A *kivitel politikáról* és az *állattenyésztés helyzetéről*, különösen *Schndal Károly* dr. által felhozottakra válaszolva, bejelentette, hogy a Né-

metországgal folyó és Olaszországgal feldolgozó tárgyalások bizonyára megoldandó segíti a kérdést.

Bejelentette ezután a miniszter, hogy az Országos Mezőgazdasági Szociálpolitikai Tanácsot felhívta a mezőgazdasági munkabérekedés és más szociális kérdések napirendre tűzésére.

A kormány *birtokpolitikai célkitűzéseinek* ismertetésére rátérve, hangsúlyozta, hogy

az önálló földmívelés egzisztenciák szaporítása a kormány egyik főtörekvése.

Az eddiginél szigorubbán fogják megállapítani a földszerszerés jogosultság körét, ellenőrizik az ingatlanforgalmat és elő kívánja segíteni a *kisgazdaságok* létesülését. A nagy beruházási programban

további 20 milliót fog a kormány telepítési, földbirtokpolitikai, házhely- és legelőjuttatási célokra fordítani.

Végül hangsúlyozta a miniszter, hogy a *mezőgazdaság érdekében tett minden intézkedés nagy nemzeti érdeket szolgál*.

A bizottság a tárca költségvetését elfogadta.

A HÉT POLITIKAJA

A Ház egyesített bizottsága elfogadta a „zsidójavaslatot”

A képviselőház négyes bizottsága, amely a közjogi, közgazdasági, közlekedési és igazságügyi bizottság tagjaiból áll, — április 22-én kezdte meg, nagy érdeklődés mellett a társadalmi és gazdasági élet egyensúlyának biztosításáról szóló törvényjavaslat vitáját. A 22-iki és 23-iki ülésen általánosságban vitatták meg a nagyfotossági törvényjavaslatot, amelynek intézkedéseit a felszólalók csaknem kivétel nélkül helyesnek találták.

A javaslat részletes vitáját az egyesített bizottság tagjai, — a képviselőknek körülbelül a fele, — április 26-án fejezték be. Ezen az ülésen a vita során elhangzott felszólalásokra Darányi Kálmán miniszterelnök, Mikecz Ödön igazságügyminiszter és Imrédy Béla közgazdasági miniszter reflektáltak.

Darányi Kálmán miniszterelnök hangsúlyozta beszédében, hogy

a mai súlyos viszonyok között az országnak erkölcsi, gazdasági és szociális téren belső revízióra van szüksége.

Ezt a célt szolgálja úgy a győri program, mint pedig a tárgyalás alatt álló javaslat. A miniszterelnök szavait nagy lelkesedéssel fogadták a bizottságok. Hangsúlyozta még a miniszterelnök, hogy a zsidóság nagyon rossz szolgálatot tenne önmagának,

hogy ha a javaslat intézkedéseit azonnal kívánna ellensúlyozni, hogy kivonja magát az áldozat-váltás alól. Ezzel elárulná, hogy nem érez együtt a magyarsággal. A miniszterelnök beszédét nagy lelkesedéssel fogadták a bizottsági tagok.

Mikecz Ödön igazságügyminiszter a javaslat jogi szempontjait részletezte és bebizonyította, hogy a törvényjavaslat intézkedései nem jelentenek jogfosztást, azokban a kormányt nem gyűlölet vezeti, hanem ellenkezőleg

a keresztény tömegek jogait kívánja biztosítani és a keresztény tömegek iránti szeretetét fejezi ki.

Imrédy Béla közgazdasági miniszter arra mutatott rá, hogy a kormány évek óta folytatott óvatossági politikájának eredményeképpen a győri program megvalósítása még abban az esetben is biztosítottak tekinthető, ha hosszabb ideig nem valósulhat meg, mert az ország.

A zsidójavaslat vitáját az egyesített bizottság április 27-én fejezte be és a javaslatot légtelenen módosításokkal az eredeti elgondolásoknak megfelelően fogadta el. Az egyesített bizottság az ülés végén hosszasan ünnepelte Mikecz Ödön igazságügyminisztert és Antal István államtitkárát.

A költségvetés a pénzügyi bizottság előtt

A képviselőház pénzügyi bizottsága április 21-én kezdte meg az 1938—1939. évi költségvetés vitáját. Elsősorban

a belügyi tárca

költségvetését vették tárgyalás alá. A tárca előadója Temple Rezső volt. A hozzászólók sorában Ivády Béla a vidéki kórházak és a csecsemővédelem nagybörényű fejlesztése érdekében szólalt fel; vitéz Shvoy Kálmán a falusi és tanyai közrendészet és egészségügy szükségleteiről szolt; Krüger Aladár a fővárosi váмок eltolását sürgette és az őstermelők számára piac biztosítását kívánta; Krüdy Ferenc elismeréssel emlékezett meg a kormány szociális munkásságáról, amely szükségessé teszi, hogy a népjóléti ügyek, különösen minisztérium alakjában a belügyminisztériumtól elválasszassanak.

A felszólalásokra Széll József belügyminiszter válaszolt. Beszédében hangsúlyozta, hogy a gyógyköltségek terén a kormány további kedvezményeket biztosít a szegényorszáok részére és a hatóságok méltányosan kezelik a kérdést; a fővárosi váмок eltolásának költségvetési akadályai vannak, amelyek a kérdés rendezését elődázák. A jegyzők tehermentesítése érdekében a kormány az állam terhére 1000 kiségitő munkavért alkalmaz, azokban a községekben pedig, amelyek pótadója 50 százalék alatt van, a község terhére is történnek alkalmazások.

Megemlékezett a miniszter a Falu-Gazdaszövetség tejkajciójáról is, majd leszögezte, hogy a kórházi költségek tekintetében az ezenpontos értékházt nem lehet felmenni.

A részletes vita során a belügyminiszter bejelentette, hogy az ezermillió beruházási program végrehajtása során mód nyílik arra, hogy a lakott helyek nagyrésze jó ivóvizet szolgáltatni kíván legyen ellátható.

A belügyi tárca költségvetését a bizottság elfogadta.

A kultisztárca költségvetése

A pénzügyi bizottság április 26-án a kultisztárca költségvetését tárgyalta és fogadta el. A költségvetés

910 új tanítói állás betöltésére és a helyettes- és kiségitőtanítók nyári szünnet alatti díjazására nyújt fedezet. A vita során Schandl Károly dr. a falusi és felekezeti tanítók helyzetének rendezését sürgette.

Az elhangzott felszólalásokra válaszul, Hóman Bálint kultuszminiszter ismertette ötéves programját, amely 16 millió beruházási programot jelent. Rámutatott arra, hogy

a folyó költségvetési éven 3 milliót költöttek népiszkolák építésére és öt év alatt 1150 elemi iskolai tanterem épült,

a tanyai iskolák építésére nagy gondot fordít és bevezette a vándortanítói intézményt.

A bizottság a kultuszminiszter felszólalása után elfogadta a költségvetést.

Az iparügyi tárca költségvetése

Április 26-án délután, Schandl Károly dr. elnöklésével az iparügyi tárca költségvetését tárgyalta a bizottság.

A tárca előadója a költségvetés tételeinek ismertetése során rámutatott arra, hogy

a háziipari kivétel összege három esztendő alatt csaknem tizenegyszeresére emelkedett.

Ivády Béla örömmel állapította meg, hogy a kormány tízmilliót irányzott elő a magyar föld kincseinek feltárására.

Bormenisza Géza iparügyi miniszter a felszólalások nyomán rámutatott arra, hogy

Európában olyan népsűrűségű állam, mint Magyarország nem élhet meg egyedül mezőgazdasággal, az iparosodás tehát a mezőgazdaságnak is érdeke.

A bizottság a költségvetést elfogadta.

A pénzügyi bizottság az iparügyi tárca költségvetésének letárgyalása után a kereskedelmi tárca költségvetését tárgyalta le és fogadta el.

Az igazságügyi bizottság ülése

A képviselőház igazságügyi bizottsága április 21-én, Zeitzay Tibor

elnöksége mellett ülést tartott. A bizottság ülésén Mikecz Ödön igazságügyminiszter és Antal István államtitkár vett részt. A bizottság a sajtórendészeti javaslatot tárgyalta. A vita során elhangzott felszólalásokra válaszul, az igazságügyminiszter részletesen ismertette azokat a szempontokat, amelyek a kormányt a javaslat benyújtásánál vezetik és azokat a körülményeket, amelyek éppen a sajtószabadság érdekében a visszasságok megszüntetését használatának teszik. A bizottság a miniszter felszólalása után a javaslatot változatlanul elfogadta.

Képviselőház

A képviselőház az ünnepek után április 25-én tartotta első ülését, amely mindössze néhány percet vett igénybe; ekkor állapították meg a 26-iki ülés napirendjét.

A 26-iki ülés már meg is kezdte a milliárdos beruházási javaslat tárgyalását, általános érdeklődés mellett, mert hiszen a javaslat tárgyalásának megkezdésével voltaképpen már megtörtént az első, érdemleges lépés a „győri program” megvalósítása érdekében.

A felszólalók valamennyien, meg az ellenzéki szónokok is, hangsúlyozták, hogy a javaslatnak a hadsereg fejlesztésére irányuló célkitűzését nagy örömmel fogadják, a kapcsolatos beruházásokot pedig a szociális problémák enyhülését várják és ezért a javaslatot megszavazzák.

Az ülés végén Sulyok Dezső független kisgazdapárti képviselő Szálasi Ferenc állítólagos osztrák állampolgárságára, örmény származására és idegen hangzású nevére vonatkozó adatokat terjesztett a Ház elé.

A képviselőház 27-iki ülésén folytatta a beruházási törvényjavaslat vitáját, majd interpellációk következtek.

Az interpellációkra adott válaszában Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter bejelentette, hogy a szesztörvényjavaslatot még a költségvetés tárgyalása alatt benyújtja.

Marshall Ferenc földmívelésügyi miniszter pedig ugyancsak egy interpellációra felelvé, hangsúlyozta, hogy a kormányt áthatja az a tudat, hogy a mezőgazdasági életben elmélyült szociálpolitikára van szükség, bejelentette továbbá, hogy a Szociálpolitikai Tanács 30-án már összeült.

Széll József belügyminiszter a Ház helyeslése közben az államrenddel összeütközésbe került Szálasi-párt feloszlásáról és a párt vezetői elleni rendszabályokról nyilatkozott.

A képviselőház csütörtöktől kezdve nyolcórás üléseken tárgyalja a beruházási javaslatot.

A Futura minden agrárterményt felvásárol

Április 26-án alakult meg a Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara területén kiterjedő Miskolcon a Futura-gazdavasztmány, mellyel a kecskeméti, győri, kaposvári és debreceni gazdavasztmányokkal együtt teljes lett a Futura-gazdavasztmányi hálózata.

Minden gazdának létező, hogy védekezzék kipróbált szerkekkel.

Patkány és egér ellen:
PURITAS patkányirtó.
Sváb és ruszinrovarok, háziállatok tettségére ellen:
PURITAS rovarirtó por.
Poloska, légy, bolha, moly, sváb és csótányrovarok ellen:
PURITAS rovarirtó folyadék.
Létetük ellen:
PURITAS-féle GRYLTOX.
Bőr- és fagy ápolására:
PURITAS fertőtlenítő fejszír.
Állami intézményeknél, uradalmaiknál évek óta bevezetett kipróbált szerkek.
Félgázú: IFJ. ALUTZKY OTTÓ vegyszerkereskedő Budapest, VII., Dohány u. 84. szám.
Ártap ingyen. Kereskedőknek engedmény.

Az alakuló ülésen Darányi Béla miniszteri tanácsos, a Futura vezérigazgatója részletesen ismertette a gazdaszvasztmányok feladatokrát.

Ezzel kapcsolatosan azokkal a célzatos híresztelésekkel szemben, melyek szerint némely vidéken a gazdaközönység termékeit nem tudná megfelelő módon értékesíteni, a Futura ezúton is kéri az érdekeltek gazdaközönségét, hogy konkrét panaszait haladéktalanul forduljan a Futura-gazdaszvasztványhoz, vagy a legközelebbi vidéki szervezethez, mert

a Futura még olyan helyeken is, ahol képviselő nincs, módját fogja találni annak, hogy az eladásra kerülő gabona, gyapjú és megféle-ségek a mindenkor naplón felvásároltassanak.

Ezután Darányi vezérigazgató javaslatára a Futura gazdavasztmány tagjaivá megválasztották: Lukács Béla főispánt, Farkas Olivér, báji Patay Tibor, Gömöri Vilmos dr., Kovács Dániel, vitéz Kertész János, báji Patay Sámuel, Dadányi Miklós és vitéz Varga András földbirtokosokat. Az alakuló ülésről a Futura gazdavasztmányja táviratilag üdvözölte Marschall Ferenc dr. földmívelésügyi minisztert és Vay László báró államtitkár.

NAGYVILÁG

Csehszlovákia válságos helyzete egyre bonyolódik. Az impozáns budapesti revíziós gyűléssel egyidejűleg a szudétanémetek Karlsbadban tartottak hatalmas arányú gyűlést, amelyen nyolc pontba foglalták össze a németiség követeléseit, amelyek a csehek körében nagy riadalmat keltettek.

Hittler vezér és kancellár május 2-án Olaszországba indul, ahová 3-án fog megérkezni.

A cseh- lengyel határon komoly incidens történt: a cseh határőrök lelőttek egy lengyel léggömböt.

Hore-Belisha angol hadügyminiszter az angol-olasz megegyezés nyomán többnapos látogatást tett Olaszországban, ahol nagy ünnepélyességgel fogadták.

Tízezer magyar gyerek

bensőséges, meleg hálájához, imádságos kis szívének köszönő fohászhoz csatlakozott most az „Illetékes hely”, a m. királyi belügyminiszter elismerése a Falu-Gazdaszövetség tejkajciójáért, amelyet Schandl Károlyné, a Szövetség női szakosztályának elnöke kezdeményezett és szervezett meg, — és amelyet a belügyminiszter így méltatott:

„A Faluszövetség tejkajciójával kapcsolatban a legnagyobb hálával és méltatással kell megemlékezni Schandl Károlyné valóságos apostoli buzgalmáról és igen nagy értéket és eredményt jelentő segítségéről.”

A falvaknak a Falu-Gazdaszövetségben tömörült kismemberei, a belügyminiszter elismerő szavai mögött megérzik az ő nagy és őszinte népszerűsét, a magyar jóvendő most felnevelő kis remény-palántái iránti jószágát, amellyel lehetséges tette, hogy a Szövetség női szakosztályának elnöke áldott asszonyi-ének sugallatára hallgatva, a Szövetség szervezetét a szociális akció szolgálatába állítsa. A megbecsülés és a hála szavával fogadja tehát a belügyminiszter szavait a Szövetség és annak minden tagja, azok is, akik munkájukkal, vagy hozzájárulásukkal belekapcsolódtak a nemes mozgalomba, azok is, akiknek gyermekei már részesedtek a tejkajció áldásaiban és azok is, akiknek fiait, leányait csak majd a jövőben fognak, — hála a belügyminiszter támogatásának és megértésének — hozzájuthatni naponta a pohárnál, egészséget, erőt jelentő tejhez.

Tessék intézkedni

Pestkörnyék panaszai

A főváros környékén lakó termelők régi sérelmét és panaszát tette szöve Krúdy Ferenc, országgyűlési képviselő, a Falu-Gazdaságvétség alelnöke a költségvetés bizottsági tárgyalása során. Alelnökünk ismételt rámutatott arra, hogy milyen visszás helyzetet az, hogy a főváros a termelés és fogyasztás közé ékelődik a maga rideg vámpolitikájával. A gazdálkodás jóvedelmességét akkor is lényegesen csökkentik ezek a váмок, hogyha a gazda termelési költségeit fokozzák, akkor is, ha a fogyasztói árat hajtják fel. Itt a legfőbb ideje annak, hogy ezeket a vámosorompokat lebontsák; ez egyformán szolgálna a termelés és fogyasztás érdekeit. . .

Agrárállam vagyunk

mégis lépten-nyomon találkozunk olyan intézkedésekkel, amelyek sehogyssem egyeztetetők össze a mezőgazdasági termelés természetével. Egy példát táruuk az illetékesek elé: Ha egy gazdának köztartozás címén lefoglalják a jöszágát, a járlatlevélre rávezetik az állat „becsárát”. A gazdának módjában áll a jöszágot értékesíteni, azonban eladásakor a becsár háromnegyedrészt be kell fizetnie a tartozás törlesztésére, azaz, ha a lefoglalt jöszág becsértéként 100 pengőt tüntetnek fel a járlatlevélben, a gazdának 75 pengőt kell befizetnie, abban az esetben is, ha a jöszágot összesen csak 75 pengőt kap. . . Helyesnek és jogosnak tartjuk, hogy az állam a maga követeléseit biztosítani kívánja, mindenkinek polgári kötelessége köztartozását megfizetni, nem érne azonban senkit sérelem, ha a gazda által befizetendő összeg kulcsát 50 százalékra szállítanák le. . .

A vadászat és vadkivétel

késztelenül fontos nemzetgazdasági tényező. A falu népe, felvilágosodott-sága, tudása mai állása mellett és tárgyilagosan elismeri ezt a tényt és a vadászatban nem holmi felesleges uri szórakozást lát. Szeretné azonban, ha ugyanilyen tárgyilagosan szemlélné az ő problémáját az állam és a vadász-társadalom. Be kellene látniuk ugyanis az érdekelteknek azt, hogy a vadak által okozott károk szinte kizárólagosan a vadások melletti községek lakosait sújtják. Ez sok surlódást okoz a falvak népe és a vadászati jog tulajdonosok; a vidék két társadalmi rétege: a kiscgazdák és vadászok között. Méltányos és időszerű lenne ezt a kérdést végérvényesen rendezni és a vadászati jog tulajdonosaira, vagy bérloire, holdankénti átalányok alakjában áthárítani a vadak által okozott károkat. Tessék intézkedni ennek a kérdésnek megoldása iránt. . .

mával, mint később és napjainkban is a kisebbségekkel szemben követett alattomos eljárását.

Az Országgyűlésnél

Az izzó hangulatu nagygyűlés ünnepegei az Országgyűlésnél folytatód-tak. A hatalmas frontharcos-, cser-kész- és rokkantalakulatok, a társadalmi egyesületek s az óriási tömeg zárt rendben, zenekaraik hangja mellett vonultak föl az Országgyűléshez és Észak szobrához, ahol vitéz Martsekényi Imre országgyűlési képviselő intézett beszédet a megjelentek hez.

— Kiáltuk oda a világnak, hogy ott, túl a határon,

az ezer esztendő véráldozataiból kisarjadt minden fűszál mienk. Három és félmillió magyar vérünkrol, földünkrol nem mondunk le soha!

Beszéde végén koszorút helyezett a szobor lábához. Utána a csapatok fölfejlődtek és díszmenetben elvonultak az Országgyűlés előtt.

A hatalmas tömeg rendben oszlott szét azzal a szent meggyőződéssel, hogy a revízió nem hiru ábránd többé, hanem teljesülés előtt álló valóság.

ha az ékszerszepségű tangoharmonikán játszik. P 45.—

70 oldalas magyaryelvű iskola-album kizárólag nálunk kapható ... P 4.80

Sternberg

királyi és udvari hangszergyár VII. Rákóczi-ut 60 (Saját palota)

Az igazi keresztény politika: a kenyérpolitika

Somló népe a keresztény kenyérpolitika mellett

Hatalmas arányu és lelkes népgyűlés keretében tartotta meg Schandl Károly dr. országgyűlési képviselő beszámolóját Tüskevár községben, melyen a környező Apácatorna, Veszprémkőc, Kisberzsény, Somló-jenő és Karaközörcsök kiscgazdái is nagyszámban vettek részt. Száz kocsi-ból álló zászlós kocsisor várta már Somlóvásárhely határában a kerület képviselőjét, akit Zsóry Lajos, Ninsée Pál és Kolosváry László képviselők, Berky Miklós alispán, Antal Lajos kanonok, kerületi elnök és számosan a vármegyei és járási vezetők közül kísérték Tüskevárra, ahol nagy bandérium és több ezer főnyi polgárság fogadta őket.

Magyarruhás falusi leányok virágokat nyújtottak át a képviselőnek, akit szép beszédben Kasza Vilmos plébános üdvözölt, utalva arra, hogy a fölforgató agitáció idején a lelkipásztornak is kötelessége hazáját és hivatását védeni.

Schandl Károly a falusi magyarság gazdasági és kulturális fölemelését hirdette beszédében. A falusi kiscsereket nyugdíjbiztosítása olyan keresztény politikai lépés, mely valóban derék kezdet. Ezen az uton kell tovább menni, hogy a falut megerősítsük. Mikor a miniszterelnök ezer milliót kér a vagonos osztálytól, hogy a hadsereget fölszereljük, s a falut utakkal és kulturával ellássuk, ez a nemzeti összetartás és becsület kérdése. A tisztességes sajtot védjük meg, hogy ne tapadjon rá a mocsársajtó szennye. A keresztény magyarság gazdasági térfoglalását el kell ér-nünk, de ez nem jelent gyűlöletszítást, hanem szeretetet a keresztény ifjúság iránt. Az igazolt kérdések mielőbbi elintézése után

teljes erővel a kenyérpolitikára kell rátérni, mert ez az igazi keresztény politika.

A marhavásárok pangását a mai napok legsürgősebben elintézendő kérdésének tekinti. A nagy tulkinálat miatt a kiscgazdák még leesezt áron

sem tudják állataikat értékesíteni s megnyugtattja a polgárságot, hogy panaszának képviselőtársaival együtt hű szószoája lesz a parlament most folyó költségvetési tárgyalásain. (A földmívelésügyi tárca költségvetésének bizottsági tárgyalásán Schandl Károly dr. fel is hirta — eredményesen — a földmívelésügyi miniszter figyelmét e kérdésre. A szerk.)

A külpolitikai események folytán nem romlottak, de javultak Csonka-Magyarország kilátásai. Moszkva ügyes agitáció szervez a kommunista szervezkedésre. Ünnepeik beférköznek sokszor az ellentétnek látszó, de hasonlóképp fölforgató szervezetekbe. Moszkvában s a vele szövetséges Prágában örülhetnek, ha a bomlasztó és lázító munka sikerül a magyarság körében, de

a trianoni revízió érdeke az, hogy mielőbb tökéletes nemzeti egység legyen ezen a földön. Legyen minden falusi polgárban erkölcsi bátorság, hogy kizavarjuk a faluból a sokszor báránybőrbe bújó farkasokat, mert a trianoni határon túl rabságban élő magyarság egy-séget vár tőlünk.

Nirnsée Pál, Zsóry Lajos és Kolosváry László képviselők a gazdasági kérdések elsőbbségét hirdették s a földmívelőnépet megnyugtatták, hogy a falu bajainak fokozatos orvoslását sürgetik a parlamentben is.

Polgár János kiscbirtoos zárta be a gyűlést, amely állandóan ovációval kísérte a képviselők beszédeit s meleg ünneplésben részesítette őket, míg a kerület képviselője iránt törhetetlen ragaszkodását s bizalmát nyilvánította. Miután a község iskolagyermekai megköszönték Schandl Károlynak egy-egy magyarruhás kiscleány utján a 12 éven át juttatott gondoskodást a szegény gyermekek karácsonyi ellátásáért, a magyar Hírszék s lelkes közcavacsora zárta be a fényesen sikerült politikai megmozdulást.

Vesszen Trianon!

A Revíziós Liga hatalmas nagygyűlése

Április 24-én óriási tömeg vonult fel Budapesten a Revíziós Liga gyűlésére, hogy meghallgassa a nagyjelentőségű megmozdulás szónokait, s a saját érzelmének is hű és elpalástolhatatlan kifejezést adjon.

A Revíziós Liga öt évvel ezelőtt tartott utoljára ülést a fővárosban. Most, hogy nagygyűlést hirdetett, megmozdult Budapest népe. Már jóval a nagygyűlés megnyitása előtt óriási tömegek lep-ték el a Vigadó környékét s a belvárosi utcákat. Keménylépésű frontharcosok, árvalányhajás cserkészek csapatai gyülekeztek zene-szóval. A Dunakörzű széksorain több ezer hadirokkant foglalt helyet. Társadalmi egyesületek sorakoztak fel, s az utcák népe fel-korbaesolt tengerként hullámzott. Minden talpalatnyi helyet elfoglalt a nagygyűlés lelkes és el-

szánt közönsége. Percenkint föl-zugott az egetverő kiáltás:

— Vesszen Trianon! Vesszen Trianon!

Zeneszó, ének, katonadal váltotta fel egymást.

A teremben, ahol a nagygyűlés lefolyt, csak 2000 meghívott vendég fért el. Ez a közönség gyönyörködhetett a hatalmas zászló-diszben, de szívfájdító gyűlölettel szemlélhette is a terem falfalát beborító térképet, a torz Cseh-szlovákiát ábrázoló emlékeztetőt.

Az államszörnyet, amely most a 75 millió Németország, a 34 mil-Hős Lengyel Birodalom és Csonka-magyarország között vonaglik, s hogy rablott területeit továbbra is biztosíthassa, göröcsösen igyekezik ahhoz a nagy vörös fölthöz ragaszkodni, amely Szovjetorosz-országot ábrázolja a térképen. . .

ség elnöke, érces hangon mondotta beszédében:

— Magyarok, németek, tótok, rutének, lengyelek, romboljátok szét Európa szégyenét: a vörös Csehországot.

Pintér László prelátus-kanonok, országgyűlési képviselő hatalmas beszédében bizonyította be, hogy a német veszedelem falrafestése csak azért történik, hogy a csehek a maguk bajáról eltereljék a figyelmet.

A németeknek igenis érdekük a független és erős Magyarország. Beszéltek még az ifjúság szónoka és vitéz Tóth András országgyűlési képviselő, aki lelkes hangon jelentette ki, hogy nem lesz többé revíziós gyűlés. Cselekedni fogunk. Végül erőteljes hangú határozati javaslatot fogadtak el, amely megbélyegzi Cseh-szlovákiának úgy a békekötések alkál-

Európa szégyene: a vörös Csehország

A nagygyűlést Herczeg Ferenc elnök nyitotta meg. Szavait s a szónokok beszédeit a megafonok az utcákra és terekre is továbbították. A cseh-szlovák válság ismertetésével kezdte beszédét. Majd erősen hangoztatta, hogy

a Duna völgyében békéről, nyugalomról, együttműködésről addig szó sem lehet, amíg jóvá nem tették a Magyarország ellen elkövetett igazságtalanságot.

Takách-Tolva József gróf, ny. altábornagy, a Frontharcos Szövet-

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron:

Szigeti Nándor és Fia

ékszerész, nével

Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9.

ANGORASZÖVETSÉG

Közljük tagjainkkal, hogy előreláthatólag, már e héten megtörténik a közelmúltban alakult Angora Tenyész- és Földelőző és Értékesítő Szövetkezet végleges cégbejegyzési jóváhagyása és így a Szövetkezet május elején megkezdheti munkáját. Amint a jóváhagyások megtörténtek, a Szövetkezet igazgatósága azonnal megállapítja a Szövetkezet működési rendjét és május hóra kitűzi az első átvételi terminust, — mely a tervek szerint, előreláthatóan, kéthónaponként rendszeresített állandó időpontban fog ismételődni — valamint közli az összes átvételi feltételeket és tudnivalókat. Már most figyelemztetni kell azonban ismételtlen mindenkit, hogy az angoratenyésztés csak a legszélesebb és legjobb minőségű gyapjú termelése esetén hasznosítható állattenyésztési ág, mert a gyapjúértékesítésnél egyáltalában nem helytálló azok a legkülönbözőbb oldalakkal és célokkal hangoztatott és világgyámkürtölt mesés lehetőségek, hanem az a helyzet, hogy csak a különlegesen jó minőségű, 10—12 cm. hosszúságú gyapjúknak van meg az előnyös ára és kereslete a világpiacon és akik nem a legjobb gyapjútermelő állatokkal rendelkeznek, vagy nem a legnagyobb szakzszerűséggel és gondossággal foglalkoznak a tenyésztéssel és így csak gyengébb, vagy silány minőségű gyapjút produkálnak, a legtöbb esetben nemcsak, hogy nem találják meg számításait, hanem rá is fizetnek a tenyésztésre. Itt is, mint mindenütt, a termesztés mindenkor a kereslethez kell igazodni és aki nem tudja a kívánt minőségeket produkálni, az sohasem számíthat haszonra. A közelmúltban létesült szövetkezet összekötő kapocs kíván lenni a termelők és a fellevevőpiacok között. Természetes, hogy igrayekzik a taglétszámát alkotó termelők számára mindenkor a legelőnyösebb értékesítési lehetőségeket biztosítani. De a Szövetkezetnek is a kereslet kívánalmához kell alkalmazkodnia forgalma jövedelmessége érdekében és nincs módja elméző játékokkodásokra, mert akkor hamarosan elveszthetné egész forgatékját, hisz, sajnos, például a Szövetkezet tavalyi gyapjúgyűjtésénél is történtek nagyon súlyos veszteségekkel záruló továbbszállítások és egyelőre még mindig nincsenek elintézve a kért különböz bel- és külföldi kedvezmények.

Az ezévi Mezőgazdasági Kiállításon résztvevő és különböző díjazásokban részesült tenyésztőinkkel közöljük, hogy a díjakról szóló különböző okleveleket nem Szövetségünk állítja ki, hanem a kiállítást rendező Országos Magyar Gazdasági Egyesület, stb. hivatalos szervek és az oklevelek elkészült — tekintettel az összes díjazások rendkívül nagy számára — előreláthatólag csak május hónapban várható. Amint a díjakról szóló okleveleket, érmekeket, stb. kézhez vesszük, azonnal megküldjük a nyerteseknek.

Két hét alatt elfogyott

HEGEDÜS ISTVÁN
AZ EGYKÉZ

című közgazdasági tanulmánya, amely részletesen ismerteti a mezőgazdasági termékek szervezett értékesítését

Most jelent meg a
második kiadás

ára 4 pengő

Megrendelhető a szerzőnél:
Budapest, XI., Lenke-tér 5

A szövetkezetek szerepe a győri program megvalósításában

Schandl Károly dr. m. kir. titkos tanácsos, a magyar szövetkezeti mozgalom egyik uttörő harcosa, a Magyar Szövetkezés legutóbbi számában körvonalazta azt a feladatkört, amely a kiterjedt magyar szövetkezeti hálózatra hárul a milliárdos beruházási terv, az úgynevezett „győri program” megvalósítása körül. Ennek a falu iránti aggodó és meleg szeretettel megírt cikknek néhány mondatát idézzük az alábbiakban, mert fontos nemzeti érdekek fűződnek ahhoz, hogy a cikkben lefektetett gondolatok visszhangra találjanak úgy a vidéki szövetkezeti mozgalom vezetőinél és intézőinél, mint a falvak kisembereinek lelkében.

— A falu építése és szépítése — írja Schandl Károly dr. — amit állandóan sürgetünk a parlamentben, a megyeházán, szövetkezeti kongresszusokon és gazdaggyűléseken, elválaszthatatlan a szövetkezetektől.

Az illusztris cikkíró ezután a különféle célkitűzésű szövetkezetek feladatait mészli. A milliárdos program megvalósítása során végrehajtható utépítés — írja — hazánk szinte egyetlen egyedüli keresztény utépítő vállalkozó csoportjának, a földművelők vállalkozó szövetkezetének nyújt erős programot a következő években.

— A birtokpolitikára szánt újabb

milliók a hitelszövetkezeteknek az új kisbirtokok alakításába való bevonását teszik lehetővé. Ha a telepítést irányító kormányhatóságok rendszeresebb eredményeket akarnak elérni, a falusi hitelszövetkezeteket nem lehet tovább mellőzni.

— De nem kevésbé jelentős a mezőgazdasági termelés és értékesítés megalapozása körül a szövetkezetek szerepe.

— Örömmel állapítjuk meg, hogy ebben az esztendőben fokozottabb előhaladást tesz a földbérlet-szövetkezeti mozgalom.

A cikk további során Schandl Károly dr. a szövetkezeti erények fejlesztésére inti a magyarságot: összetartásra, törvény- és tekintélytiszteltre, az adott szót betartására, hűségre, becsületre, polgári kötelességtudásra buzdítja a falu népet; cikkét ezekkel a szavakkal fejezi be:

— A falu és a szövetkezet a legbiztosabb keresztény politika két kiemelkedő tényezője. Aki velünk van a szövetkezeti mozgalomban, a falu feltámadását készíti elő, az jár az igazi feltámadás útján, mert nyomában áldás, szeretet, új élet és egy ország boldogabb jövője dereng...

A vetésjelentés a fagykárokról

A földmívelésügyi minisztérium április 23-án kiadott vetésjelentésében megemlíti az utóbbi hetek fagykáiról. A jelentés szerint az április 2-iki hivatalos vetésjelentés közzététele óta eltelt 3 héten erősen változó, az évszakhoz képest hideg időjárás uralkodott, különösen az éjszakai lehűlés volt gyakran erős. A csapadék mennyisége az ország területének több, mint felénél részben az átlag alatt maradt és több, mint felén az átlag felét sem érte el.

A nappali felmelegedés és az éjszakai lehűlés szintén erősen változó volt. A fagy április 12-én éjjel érte el mélypontját.

A repcevetések az áprilisi fagyos, hideg és szeles időjárás miatt fejlődésükben visszamaradtak s igen sok helyen ritkák és alacsonyok. A kora vetéseket a fagy egyes vidékeken virágzásban érte, máltal a magbórtól kárt szenvedtek.

Az ősi buza jól telelt, szépen fejlődött és bokrósodott. Az április 11. és 12-iki fagyok a buzaültetvényekben kárt nem okoztak. A vetések azonban a hideg idő miatt lassan fejlődnek. Ahol azonban esőt kaptak, szépen zöldülnek és a melegebb félévekben már szárra indultak. További fejlődésükhöz meleg időre és csapadégra volna szükségük. A kora vetett tavaszi buza a legtöbb vidéken jól kelt, fejlődésében azonban a hideg szeles időjárás miatt megállt és sárgulni kezd. Az ősi rozs jól bokrósodott és helyenként már szárra indult, sőt az ország déli részének hegyes vidékein már hasban van. Tavaszi rozst csak igen keveset vetnek.

Az ősi árpa jól telelt, szépen fejlődött és jól bokrósodott. Szárbaindulása folyamatban van, de az utóbbi 2 hét hűvös időjárása fejlődésében megállította és helyenként sárgulni kezd. A tavaszi árpa és zab vetését legnagyobb mértékben befolyásolta.

A kora burgonya ültetését nagyrészt befejezték, a késői ültetése pedig

folyamatban van. Egyes vidékeken a fagyok miatt újra való ültetésre vált szükségessé. A cukor- és takarmányrepa korai vetésének egy része kifagyott; s ezeknek pótlása vagy újra való vetése folyamatban van.

A korán virágzó gyümölcsfák közül a barack, dió, mandula, cseresznye és hegygyejenként több-kéveseb számottevő, de még pontosan meg nem állapítható fagykárt szenvedtek. A későbbi fajták még teljes virágzásban vannak s így a kár még nem állapítható meg.

A szőlők telelése általában kielégítő volt. A kora tavaszi felmelegedések következtében fakadásnak indult szőlőkben az áprilisi lehűlés több helyen okozott kárt. Az utóbbi hetek hűvös időjárása hátráltatja a további fejlődést. A metszési munkákat a legtöbb helyen elvégezték.

Olcsóbb szénét kér a mezőgazdaság

A mezőgazdasági üzemanyagok között nagy szerepe van a szénnek, amelynek ára nemcsak közvetlenül, hanem közvetve is befolyásolja a mezőgazdasági termelés jövedelmezőségét. Miután a hazai szénárak aránytalanul és indokolatlanul magasak, az Országos Mezőgazdasági Kamara állandóan sürgeti a szénárak leszállítását. Ennek következtében történtek is intézkedések a mezőgazdaság által közvetlenül felhasznált szén árának mérséklése érdekében, de ezek az intézkedések a Kamara szerint gyakorlatilag jóformán teljesen eredménytelenek maradtak.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara azzal a kéréssel fordul a kormányhoz tehát, hogy engedje meg a mezőgazdaság szénigényeinek ellátására külföldi szén behozatálát. Például a németországi szén árak mellett, hogy lényegesen magasabb kalóriaértékűek, annyi olcsóbbak, hogy

még a szállítási költségek figyelembevételével is sokkal előnyösebben szerezhetők be, mint a kisebb kalóriájú magyar szén. A Kamara reméli, hogy már kisebb mennyiségű külföldi szén behozatala is ármerészkő hatással bírna a magyar szénpiacra.

Uj állategészségügyi megfigyelési kerületek

A földmívelésügyi miniszter elrendelte a ragadós száj- és körömfájásnak Csehszlovákiában való nagybórmvív elterjedése folytán a magyar-csehszlovák határ mentén Nógrád és Hont k. e. e., Borsod, Gömör és Kishont k. e. e., Szabolcs és Ung k. e. e., Szatmár, Ugocsa és Bereg k. e. e. vármegyékben, Heves, Abauj-Torna és Zemplén vármegyékben; valamint — a ragadós száj- és körömfájásnak Jugoszláviában a magyar határ közelében történt fellépése folytán — a magyar-jugoszláv határ mentén, Baranya és Bács-Bodrog vármegyében megfigyelési kerület alakítását.

Olcsóbb a raffia

A földmívelésügyi miniszter rendeletet adott ki, melynek értelmében az „extra majunga” minőségű raffia eladási árát leszállította és mm-ként április 20-tól kezdődően 25 mm, vagy ennél nagyobb tételben történő vásárlás esetén á Budapest 134 pengőben, 1—25 mm-es tételben történő vásárlás esetén á Budapest 141 pengőben, 1 mm-nél kisebb tételben történő vásárlás esetén á Budapest 146.60 pengőben, 1 mm-nél kisebb tételben történő vásárlás esetén vidéken báhol 151.60 pengőben állapította meg. Vidéki kiskereskedő ár hálabontás esetén 160 pengő.

Kevés akácmez lesz

Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület vidéki megfigyelőállomásainak jelentéséből megállapítást nyert, hogy a legutóbbi fagy nemcsak a gyümölcsösökben, hanem a kizárólag szőlőt és ulla, mézet adó akácokban is óriási károkat okozott. Az ország legtöbb helyéről számszerűsített fagykárokat jelentenek, de átlagosan 90 százalékosan fagytak el az akác virágügyei. Így nem lesz akácmez Nógrádban, Pest környékén, Szolnok környékén, Kalocsa vidéken, Gyöngyös vidékén. Kecskemét környékén, Békés megyében, Fejér megyében, Baranyában, Dunántúli legmagasabb részén, Csongrád megyében, sőt a déli fekvésű Csanád megyében sem. Bántó tudósítónk szerint ott is elpusztult az akácvirág. A nagy károkkal karbantartott méhészetekre szomorú esztendő jár, mivel az akác az egyedüli fa, amely jó mézelés esetén jövedelmezővé teszi a méhészkedést. Nagy szerencse, hogy a kormány méhészeti cukor kedvezményes áron való engedélyezése által a méhészek segítségére lépett és így sikerült a magyar méhészművelést az elpusztulástól megmenteni.

A hódmezővásárhelyi m. kir. mezőgazdasági szakiskola

Folyó évi október hó elején kezdődő kétféle tanfolyamára pályázatot hirdet. Az iskola célja: gazdák és bérleti fiúk kiképezni, valamint uradalmak részére altiszteket képezni. Ezenkívül az iskola sikeres elvégzése

kis-tejipari üzemek vezetésére is képesít. Egy évre fizesztendő díjak összege 260 P, melyért a növendék az iskola tanulóoththonában teljes ellátást is kap. Az összeg több részletben is fizethető. Sokgyermekes családokból származó és szegényorsú szülők gyermekei részére földias és igen kedvezményes helyek is vannak. Felvehető 17-ik életévüket betöltött, legalább négy elemi osztályt végzett ifjak. Személyes vagy írásbeli megkezdésére bárkinek szívesen nyújt felvilágosítást az iskola igazgatója.

Fagykárt szenvedett vetéseken

PÉTI SÓ

-val

segíthet.

Péti Nitrogén Műtrágyagyár Rt., Budapest, V., Nádor-u. 21.

KIS VASÁRNAP

Apró vers

Tavaszi hívogató

Kisöcsém, kisöcsém,
Nyílik a gyöngyvirág,
Gyere ki a rétre,
Ott arany a világ,
Ott arany a világ,
Ott cseng a pinytőke,
Vig árványhajtól
A domb háta szöke.

Gyöngyöző pataokban
Játszanak a halak,
Mohos erdőalján
Furulyázó kacag,
Furulyázó kacag;
Táncol a napsugár,
Nádás tő-berekben
Golyó, gem csatordl.

Ott barnálk a föld
Frissen szántott háta,
Ott ir édesapánk
Isten irkájába,
Isten irkájába
Sulyos, kemény leckét;
Íróttala eke,
Tentája verejték.

Édesanyánk dallal
Szapulja a vásznat,
Muszikát a szíve
Az egész világnak,
Az egész világnak
Virágzik a vére —
Kisöcsém, kisöcsém,
Gyere ki a rétre!

SZÁMADÓ ERNŐ

KICSI MESE

A teve

Mikor Isten az állatokat megteremtette, sorra kérdezte őket, van-e valami különös önjuk?

Ha aztán az a kíváncs természetes volt, teljesítette is az Ur.

A teve azt öhajította, hogy neki is szarva legyen, mint a bikának.

Az Ur azonban megharagudott az elégedetlen tevére és így szólt hozzá:

— Nincs-e neked is olyan hatalmas testalkatod, mint a bikának? Nem bírsz-e te el annyit terhet, mint a bika? Minek neked a szarv, hogy elcsúfítozol?

A teve már megháta, hogy kérelmét előterjesztette, de késő volt, az Ur még a füliből is levágott egy darabot.

Azóta nem kér a teve szarvat.

Fejtörő

Melyik nehezebb: egy liter víz, vagy egy liter higany? Melyik foglalt el nagyobb helyet: egy kiló víz, vagy egy kiló higany?

MEGFELTÉS: A liter higany sokkal nehezebb, mint a liter víz, az egy kg víz foglalt el nagyobb helyet, mint a kg higany.

Legújabb szabadalmu dugattyú nélküli gyümölcsfapermetező készülék

Nincs benne bór, ami nem fémdugattyú. Nem romlik, nem kopik, szerzem nélkül, szabad kárellel azésszedhető. Használható bármilyen edényből, vagy háttupitonyból, utóból esetben egy rozsa permetszer tartálya is alkalmas; belül ónozza is kapható. Kérjen díjtalan leírást a „Vasárnap”-ra való hivatkozással.

Gyártja:

Takács Károly

ny. MÁV előjáró.
BUDAPEST, VI., Kerekes-utca 28.
Telefon: 2-906-79.

A FALUSI OTTHON

Amit minden háziasszonynak tudni kell

Mint minden munkának, úgy a főzésnek is vannak olyan apró kis titkai, amelyek birtokában ugyanazon anyagból és eszközökkel is jobb eredményt érhetünk el.

Időmegtakarítás érhetünk el, ha mindent, ami a főzéshez szükséges, előkészítünk, a főzelékféléket megmossuk, lecsurgatjuk, a burgonyát, zöldséget megtisztítjuk, zsírt, lisztet, fűszereket és minden hozzávalót az asztalra helyezünk.

Tízeltől takarítunk meg, ha a levest, főzeléket és köretet egyszerre tesszük fel.

Ha erős **húselevest** akarunk, akkor hideg vízben tegyük fel a húst, ha pedig fontosabb az, hogy maga a marhahús legyen porhanyós és nedves, akkor forrásban lévő vízbe tegyük bele. Alapos forrás előtt sohase zöldséglel a húselevest.

A **pecsenyének** való husokat tisztogatás után megmossuk és sóval bedörzsölve, kissé állni hagyjuk, aztán forró zsírral leöntve, víz nélkül sütjük. Nem mossuk meg a naturszeletet, mert rágos lesz, azonkívül az angol bélszint. Egybesült borjút előbb néhány percre forrásban lévő vízbe tesszük, aztán besózva, forró zsírral sütjük meg.

Káposztaféléket, savanyú ételeket soha se főzzük fémedényben, hanem mindig zománcs lábasban. A zöldségfélék, főzelékek készítésénél arra törekedjünk, hogy ne használjunk több vizet, mint amennyi megpuhításukhoz, megfőzésükhöz feltétlenül szükséges, mert a forró só víz nagy-mennyiségű vitamint, fehérjét és különböző aromás anyagokat von ki belőlük. Azt a levet, amelyben a főzelék megfőtt, sohasem öntsük ki, mert az jól felhasználható a másnap leveles, vagy mártás készítéséhez.

A **kelt tésztát** mindig langyos konyhában készítjük, mert hideg helyen a tészta sohasem kel meg, csak élesztőző lesz. Ne állítsuk a tésztát fűtött tűzhely szélére, vagy közvetlen közelébe, hanem olyan hely-

Gazdatudnivalók

A LEGELTETÉS KEZDETÉN

Egyenesen irigylésemelő az az állattenyésztő, aki kellő nagyságú és jóminőségű legelővel rendelkezik.

A legelő nemcsak olcsóságánál fogva, hanem főleg egészségi szempontból gyakorol kedvező hatást állatainkra. A legelőt azonban csak akkor lehet igazán jól kihasználni, ha állatainkat a legeltetésre előkészítjük és a legelőt okoszerűen használjuk ki.

Mindenekelőtt a lovak patáit, a szarvasmarhák és juhok körmeit hozzuk rendbe.

Amit az idő kellően felmelegedett, nyissuk ki az istálló ablakait, hogy állataink szabad levegőt kapjanak. Vigyázzunk azonban, hogy ezzel légvonatot ne idézzünk elő, mert különösen a szarvasmarha nagyon érzékeny a légvonattal szemben.

Először csak napos időben, később azonban máskor is minél hosszabb időre hajtsuk ki állatainkat a kifutóba, hogy hozzászokjanak az időjárás esetleges változásaihoz.

Legelőre csak akkor hajtsuk állatainkat, ha hozzászoktak a zóldtakarmányozáshoz. A kihajtás első hetében reggel és este etessünk meg ottan szénát vagy szalmát. Legelőre csak harmatfelszáradás után engedjük állatainkat. Az első időben tehát csak a déli órákban legeltessünk. Hideg, szeles, esős időben még eleinte ne hajtsuk ki állatainkat!

Legelőre csak egészséges állatokat! A legeltetés megkezdésének idejét ne kössük határozott időponthoz, hanem a kitavaszkodás mérvéhez képest csak akkor hajtsuk ki állatainkat,

ahol minden része egyforma nyhe melettel kap és ha megkelt, lassu tűz mellett süssük ki. Kánya Terézia

Magyar konyha

Velőgaluska-leves. Egy fél borfufejből kivesszük a velőt, megfőzzük és szitán áttörjük. Négy zsemlyét apró kockákra vágunk, tejjel meglocsoljuk és a velővel együtt tába téve, kevés vajjal, négy egész tojással, két kanál liszttel, törött-borssal, sóval jól összekavarjuk, galuskát készítünk belőle és befőzzük a levesbe.

Párolt marhahús burgonyahéjjal. Szép darab marhahúst levesben megfőzünk, aztán nagyobb lábasba tesszük, szalonnaszéletekkel, hagymával, sárgarépával, gyökérrel és tűzőn megforgatjuk, hogy megbarnuljon minden oldalán. Akkor a húst kivéve, meghintjük a zöldségféléket egy kanál liszttel s hagyjuk kissé megbarnulni. Felöntjük marhahúslével, teszünk bele ecetet s ha az elfőtt, szitán átszűrjük. Most sárgarépát és kalarábót kockára vágunk, petrezselyemzöldjével zsíron megpároljuk és felretesszük. Ezalatt három főtt burgonyát megreszelünk, kevés vajjal, petrezselyemzöldjé, két egész tojást adunk bele, jól elkavarjuk, aztán vastagon mekenjük vele a hús tetjét és süttőbe tesszük, hogy a burgonya megbarnuljon. Mikor kész, a barna mártást ráöntjük és a sárgarépát, kalarábót köréje rakjuk a tálon.

Kelhajtások. Az apró kelhajtásokat megmosva, forró sósvízben megfőzzük, leszűrjük és kissé megvagdaljuk. Fehér rántást készítnék főkhagymával, húslével feleresztjük, beletesszük a kelhajtásokat és hagyjuk együtt felforrni.

Arany szabályok

Az édes vízben való fürdés oltsa a szomjúságot. Ennek oka abban rejlik, hogy a bőr nyílásain keresztül a test só folyadékait vízzel vesznek fel. Sós vízben való fürdésnél ellenkezően áll a dolog. Itt a test vízet veszít, miáltal szomjúság érzése lép fel.

kat, amikor a legelő füve már kellően megerősödött. A legelő hozamát a legeltetés kezdeti idejének helyes megállapításával nagymértékben növelhetjük.

A friss fű kétszer olyan gazdag fehérjében, mint a virágos fű. Fehérjetartalmát azonban nem valódi fehérjék alkotják, hanem nyers fehérjék, amelyek nagyon könnyen fehérjemérgezősödhetnek. A túlságos fehérjetartalom székelpő, hatásának ellensúlyozására ajánlatos állataink takarmány-mész adagját a legeltetés első idejében felelni. Különösen a vemhes és a friss-fejős teheneknél vigyázzunk a kellő mérszadagolásra, mert ezek különben is hajlamosak a méshíány okozta anyagcserezavarokra.

A „D” VITAMIN ADAGOLÁSA

Ismeretes dolog, hogy állataink csontozatának felépítéséhez elegendő mérszre és foszforsavra van szükség. Minél kevesebb pillangós (here, lucerna, borsó, búkköny) szénát vagy réti szénát, továbbá minél kevesebb zóldtakarmányt etetünk állatainkkal és minél több gabonadara szerepel takarmányaik közt, annál közelebb van annak a veszélye, hogy a szervezet méshíánnyal fog küzdeni és így angolkóros lesz. De a méshíány pótlása — szénsavas mész formájában — még nem orvosolja a betegséget, ha nincs az állatok takarmányában egyáltalán „D” vitamin is.

Ha az állatok nyáron termelt tejet vagy zóldtakarmányt, meg nem ázott réti és pillangós szénát kapnak, akkor rendszerint jut beléjük elegendő

„D” vitamin. Egyébként kénytelenek vagyunk ezt „D” vitamintartalmú pótszerekkel (csukamájolaj, Pekk, Akko stb.) orvosolni.

Sajnos, abraktakarmányainkban a természetesül fogva alig van „D” vitamin. Így Becker Jenő dr. vizsgálatai szerint a buza, rozs, árpa, tengeri, valamint ezek darai eredeti minőségükben „D” vitamint csak nyomokban tartalmaznak. Gyakorlatilag „D” vitaminmenteseknek bizonyultak a napraforgó, len, kender, tökmag és földidőpogácsák is. Kivételt csak a kókuszpogácsa képez, mely jelentős „D” vitamin-mennyiséget tartalmaz.

A „D” vitamin igen csekély mennyiségben már hatékony. Adagolásánál nemzetközi egységekben szokás beszélni. Egy nemzetközi egység 0,025 ezredmilligramm „D” vitamint jelent.

Gazdasági állataink „D” vitamin-szükséglete Becker Jenő dr. szerint fejenként és naponként a következő: baromfi, malac, bárányknak 15, csikó, borjú, idősebb sertés és juh-nak 45, kifejlett lónak és szarvasmarhának 75 körüli nemzetközi egység.

Ezek a mennyiségek azonban csak akkor elegendők, ha a mérsz és foszforsav aránya a takarmányban megfelelő és szabályozásra nem szorul. Ha eziránt nem vagyunk bizonyosak, akkor a jelzett mennyiség kétszeresével kell számolni. Ha pedig már állatainknál fellépett az angolkór, akkor 10–15-szörös „D” vitamin-mennyiség biztosításától várhatunk csak gyógyulást.

A BURGONYA MINT TAKARMÁNY

Ha lóval akarjuk a burgonyát etetni, akkor azt alaposan meg kell mosni, mert különben a beleibe vitt sok földes tisztatlanság kólikát okoz nála. Még kevésbé adjunk neki rothadt vagy csírásgumókat. Nyersen, felszeletelve és szecskával keverve egy lóval naponta csak 4–6 kg etethető, de gőzölve és megzúzva ennek kétszerese is 3 kg burgonya pótol az abrakból 1–1 kg-ot.

A fejős tehénnek 15–18 kg burgonyával helyettesíthetünk 40–50 kg takarmányrétet, de a tejtermelés szempontjából valamivel kisebb értékű (2–3 százalekkel) a burgonya, mint a répa. Ha tehát a kettő közt választanunk lehet, válasszuk fejősteheink számára a répat (természetesen 2,5-szeres mennyiségben, de ha répánk nincs, akkor különös aggodalom nélkül etethetjük teheneinkkel a burgonyát is).

Juh is szívesen elfogyaszt naponta 2–3 kg burgonyát.

Sértéssel csak főtt vagy gőzölt burgonyát etessünk. Mangalicahízalásnál a hathónapos hizalási időny első négy hónapjában etethetünk burgonyát, de az utolsó két hónapban jobb burgonyamentesen táplálni a hizókat. A 80–100 kg-os hízó 4–5 kg burgonyát is fogyaszt; a hizalás további folyamán a napi adagot csökkentjük, úgy hogy a negyedik hónapban 2 kg-ra süllyedjen. A 7–8 hónapos sülő 2–3 kg, az éves sülő 4–5 kg burgonyát kapjon, emellett pedig 0,5–0,75 kg abrakot. Vemhes és szoptató koca is kaphat 3–5 kg burgonyát.

A gyümölcsfakitrányát házilag elkészíthetjük olyképpen, hogy azt nyitott tűzőn 1 óráig lassan főzzük. A főzés alatt elgőzölgnek a közönséges kátrány azon maró anyagai, melyek a fára veszedelmesek. Ezzel a főtt kátránnyal kenjük meg minden sebet a fán, származzék az nyulragásból, töréstől, zuzástól, megzso-dástól, mert a különféle betegségek, rovaroktól, a gyümölcsfák sebében keresztül fertőződnek.

ADÁS-VÉTEL

A rákospalotai kir. javítónevelő-intézet (Rákospalota, Pozsony-u. 36., telefon 295–290) angora nyultelepén fajtázta törzskönyvelt bak- és emsetenyészállatok vásárolhatók.

Május hó

1 VASÁRNAP

Misericordie, Fülöp

2 HÉTFŐ

Athanáz, Zsigmond

3 KEDD

Sz. † feltalálása, Irma

4 SZERDA

Sz. József olt., Flórián

5 CSÜTÖRTÖK

V. Pius p., Gotthard

6 PÉNTEK

János ap., Frida

7 SZOMBAT

B. Gizella, Napoleon

A nappal tartama május 7-én 14 óra 43 perc; a hét folyamán 20 percel nő.
A hold fényváltozása: első negyed május 6-án.

Anyák napja...

Az anya fogalma minden időkben szent volt a jóérzésű emberek előtt. Különösen annak tartotta mindenki, ha a saját édesanyjáról volt szó. Nem is kellett, hogy más bűne legyen, elvetemült embernek tartották, aki az anyjával szemben vétkezett.

Ezt a magasztos eszmét mégsem ünnepelték általánosan azelőtt. A világháború borzalmas zivatarra kellett hozzá, hogy az anyaság fenséges eszméje felmagasztosuljon; véres palackja, hogy a szentek glóriájához bízson. Az anyáé, aki vére harmatát áldozta gyermekében és minden elvesztett annak hősi halálával. Mindezt, csak az emléket nem, amelyet koporsója bezártáig őriz.

Ez a pótolhatatlan áldozat s az anyaszív végtelen odadása az élő és örök nemzettől, az elmulhatatlan hazától ébresztette fel a népek lelkiismeretében az Anyák napja gondolatát. Először Amerikában, aztán a világ minden keresztény nemzeténél.

Május második vasárnapja az édesanyáké. Az Anyák napja.

Tartsátok meg meleg szeretettel és igaz érzéssel, amely méltó az édesanyák odadadásához.

Öleljétek meg őket, csókoljátok meg áldó kezeiket. Legyetek méltók hozzájuk, hogy az igazi boldogság örömkönnét csaljátok szeméikbe.

Akkor Istennek igaz gyerekei s Hazátok hű fiaí és leányai lesztek...

A kormányzó seregszemlét tartott a magyar cserkészek felett. Április hó 24-én délután, a zászlódiszbe borított budaörsi repülőtéren Horthy Miklós kormányzó seregszemlét tartott a magyar cserkészek felett. Tíz ezer magyar cserkész vonult el díszmenetben a kormányzó előtt, majd a cserkész vitorlázó repülők mutattak be bravuros mutatványokat. Az ünnepségen résztvettek, mint vendégek, a lengyel cserkész-repülők is.

Királyi nász Tiranában. Albánia fővárosában, Tiranában hetek óta lázas késztülődések folytak, amelyeknek eredményeképpen április 27-én királyi ténnyben, káprázatos pompa mellett, előkelő vendégek jelenlétében Zog alban király feleségül vette Apponyi Geraldine grófnőt. Az alban király és magyar grófnő esküvőjén sok magyar főúri család is résztvett.

A Szent István-év megnyitása Székesfehérvárott. Fejérvármegye törvényhatósági bizottsága április 25-én megtartott díszközgyűlésén ünnepélyesen megnyitotta a Szent István jubileumi évet.

Csak magyar iskolaszereket szabad használni. A vallás- és közoktatásügyi miniszter legújabb rendelete szerint a magyar iskolákban külföldi gyártmányú taneszkereket használni nem szabad.

Pápai kitüntetés egy magyar gazdálkodónak. Czethofer Antal nagylősi gazdálkodó három fiából papot nevelt. A legkisebbiket, Czethofer Jánost, most szentelték pappá. Ebből az alkalomból Czethofer XI. Pius pápa a Pro Ecclesia et Pontifica érdemkeresztet tüntette ki.

Vitézavatás lesz Székesfehérvárott. A Kormányzó, mint a vitézek főkapitánya, az ország törvényes képviselője, egyházi és világi méltóságai jelenlétében május 22-én Székesfehérváron vitézzé ülti és avatja a sorra kerülő vitézi várományosokat és azokat az érdemes honfiakat, akik eddig ünnepélyesen nem voltak avathatók. Az ünnepélyes szertartást a rádió is közvetíti.

A kikoszorúztató kőr bosszúja. A franciaországi Dijon melletti faluban a legutóbbi tizenöt nap alatt ötizben ütött ki tűz. Egy idősebb asszony beleőrült az izgalomba. A hatóságok megállapítása szerint az egyik szomszédos községben lakó fiatalember a gyújtogató, aki így akar bosszút állni az egész falun, mert az egyik szép leány nem fogadta udvarlását és kikoszorúzta.

Aranylakodalmak rekord Angliában. Angliában a múlt esztendőben 745 gyémántlakodalmat tartottak, ennyi házaspár érte el tavaly a házasságkötés 50. évfordulóját. A jubiléum házaspárok valamennyijének az angol király táviratban gratulált.

Másfél évi fogháza ítélték egy ügyvédet. A pestvidéki törvényszék Román-Róth Iván késpéti ügyvédet hamis tanúzásra való rábírás miatt másfél évi fogháza ítélt.

Május havi buzakamatkulcs. A Pénzügyi Központ közlése szerint a buzaárazáselevekben folyósított és buzaértékre szóló kölcsönök törlesztő részleteinek befizetésénél és a buzaárazáselevek kamatszélvényeinek beváltásánál folyó évi május havában átszámítási kulcs gyanánt 1 q búzát 20.70 aranypengővel kell értékelni.

Tangóharmonika az urhölgyek legkedveltebb szórakozása. Nemcsak az otthonban, de mindenütt, ahol vidám hangulatra vágyunk, összejöveteleken, házi-bálokon, mind gyakrabban szól a bájos hölgyek kezében a Sternberg-hangszergyár modern, ékszerszerűségi hangszere: a tangóharmonika. Mindenki, aki hallja, elragadtatással állítja meg, hogy ez a gyönyörű, elbájolóan szép kiviteli és igazán kellemes hangú hangszer szólószámok előadására és zenekari szereplésre egyaránt alkalmas. Ingeny ismeretét, mely a különböző modellek részletes leírását is tartalmazza, szívesen küld a Sternberg királyi és udvari hangszergyár, VII. Rákóczi út 69. Aki a Sternberg-hangszergyárban egy tangóharmonikát vásárol, annak nincs gondja a hangszer megtanulására, mert a Sternberg-hangszergyár saját kiadású, az összes eddigi tanítási módszert felfülvő, újrendszert magyaryelvű iskolája segítségével rövid idő alatt megtanulhat harmonikázni.

Négy embert halálra gázolt a vonat. A Székesfehérvár-Sárbogárd közötti helyiérdekű vasútvonalon Abasárkeresztur közelében a személyvonat ápr. 20-án délután elgázolt egy szekeret. A szekéren illő Tóth István és id. Tóth József abai földművesek szörnyethaltak. Szabó Imre és ifj. Tóth József földműveseket súlyos sérülésekkel szállították a székesfehérvári kórházba. Szabó Imre másnap reggel belehalt sérülésébe. Ifj. Tóth József haladokli. A vizsgálóbíró kiszállt a helyszínre a vizsgálat lefolytatására.

Filléres vonat. Az Államvasutak igazgatósága közli, hogy legalább 500 utas jelentkezése esetén május 1-én, vasárnap filléres gyorsvonatot indít: Budapestről Veszprémbe és Mórba.

Fát akart kihálászni — vízbe fullt. Herbert Vilmos 45 éves pusztaszent-andrási földműves uszó szálát akart kihálászni a Dunán. Közben megcsúszott és a vízbe zuhant. Görcsöt kapott és még mielőtt társai segítségére lehettek volna, elmerült.

Megfagyott az országuton. A vasme-gyel Csehi községből husvét hétfőjén Kéri Ferenc 18 éves süketnéma meztláb, hártyos ruhában eltávozott. Hozzáértározó csak műhamat találták meg holtan a szomszéd község határánál. Az orvosi vizsgálát megállapította, hogy a szerencsétlen ember megfagyott.

Ellúzták a tolvaj cigány nótáját. A győri tábla most tárgyalta a többszö-rösen büntetett előzetlő Kolompár Andor cigánylegény lopási ügyét. Kolompár egy kereskedőtől 40 fillért lopott. A törvény-szék Kolompárt — tekintetbe véve rovvott múltját — háromévi dologháza ítélt. Az ítélet jogerős.

Bem apó emléke

Varsóban lélekemelő ünnepség ke-retében hódoltak a lovastűzerek Bem József tábornok emlékének. A gyönyörű ünnepélyen hadiparancsnb méltatták a kiváló hadvezérnek s a lovastűzerezrednek az orosz-lengyel háboruban tanúsított hősiei magatartását. Az ünnepsében osztottak a magyar lovastűzerek is, akik a mi szabadságharcunk legendás „Bem apója” emlékének áldoztak. Bem apónak, aki nemcsak a lengyelek szabadsághőse volt, hanem a miénk is. Hogy is írta csak Petőfi Az erdélyi hadseregben:

— Mi ne győznénk? Hisz Bem a vezérünk,

A szabadság régi bajnoka!
Bosszúdó fénylő jár előttünk
Osztrolenka véres csillaga.

Igen. A magyar lovastűzerek szónoka is felidézte Bem apó emléket megható lengyelnyelvű beszédben s átadta a magyar bajtársak üdvözlését. A testvéreket Bem apó örök emlékében. Osztrolenka véres csillagának elmulhatatlan ragyogásában.

Az első család-védelmi tanfolyam

Április 21-én a Magyar Családvédelmi Szövetség egyik fontos programjára öltött testet; díszes köretek között megnyílt az egyesület partfogónképző tanfolyama. A megnyitón ünnepélyen megjelent dr. Darányi Kálmán, a szövetség fővédnökje is.

A két és félhónapos tanfolyamon negyvennégy hallgatónót képeznek ki. 20—40 év közötti, kettőnél több gyermeke családjáknak, akik között egy tizenháromgyermekes özyegyszázny is van. A partfogónok egyezse a dunántúli egységek vidéken fog missziós szolgálatot teljesíteni, másrésze az északkeleti, sokgyermekes területreszeken tölt be szociális és lelkipogozó hivatást. A nemes törekvést a kormánykörök a legmesszebbmenő támogatásban részesítik. Valóban szükség is van rá, mert a magyar gyermek védelme és gondozása egyben a magyar jövő megalapozása is.

Gyógynövény-árak

A M. Kir. Gyógynövénykiserleti Állomás a gyógynövények legkisebb beváltási árát kg-ként filléreken a következőkben állapította meg:

Székfűvirág (Floris chamomilla) fő-sülvel szedett, egészésség, kifejtett fejt, nyersen rostált áru nyersen 8, kézzel csipett, záz, szár- és idegen növényi részeketl mentes, legfeljebb 1 cm hosszú szárral szedett egészésség áru nyersen 30; Kálmós (acori) hámozatlan nyers állapotban 4, hámozott nyers állapotban 8, hámozatlan száraz állapotban 16, hámozott száraz állapotban 32; Pirostó gyökér (alkanna) nyers állapotban 4, száraz állapotban 22; Fehérnyálka, zölz (althaea) hámozásra alkalmas minőségben, 10—15 cm hosszú s kb. egy ujjnyi vastag darabokra aprítva nyers állapotban 6, fehérre hámozott (tehető nem kapart) szárazon 50, hámozott, kockára vágott állapotban 80, válogatott, tisztá fehér, szép nagy, egyeneslő kockára vágott áru 190; Földbóza (ebuli) nyers állapotban 4, száraz állapotban 18, gyökér, föld- és homokmentes áru szárazon 22, kockára vágott száraz állapotban 55; Kankalin (primula) (csak az esetben gyűjtendő, ha az áru elhelyezésre biztosítva van, mert a kereskedelemben nem helyezhető el) nyers állapotban 15, száraz állapotban 65; agyar szappangóker (saponariae alb. Hung.) hámozatlan nyers állapotban 10, hámozott nyers állapotban 15, hámozatlan száraz állapotban 36, hámozatlan nyers állapotban számlál módjára felvágva 35, hámozott száraz állapotban számlál módjára felvágva 65, gyökérrel lehamozott rész nyersen 5, gyökérrel lehamozott rész szárazon 20; Fekete nádlylót (symplic. consolida) (csak fehér törűs értékesíthető és csak az esetben előszerző gyűjténi, ha az áru elhelyezésre biztosítva van) nyers állapotban 3.5, száraz állapotban 16; Macskagyökönyke (valeriana) nyers állapotban 16, száraz állapotban 70; Martilapucirág (farfara) nyers állapotban 10, száraz állapotban 35; Kókányvirág (aegiae germ.) nyers állapotban 16; Macskagyökönyke (valeriana) kalinvirág (primula) (csak a narancssárga színű értékesíthető, a citromsárga színű értéketlen) egészésség nélküli nyers állapotban 60, egészésség nélküli száraz állapotban 400, egészésség szedett nyers állapotban 10, egészésség szedett száraz állapotban 85; Tavaszí hédies (adonis) (csak virázzó növény értékesíthető, virág nélküli szedett áru értéketlen) nyers állapotban 5, száraz állapotban 35; Fekete nyárforrágy (gemmae populi) (e növényi részt csak a ledöntött, illetőleg kivágott fákról gazdaságos gyűjténi, ellenkező esetben a munka igen szaporítatlan és gyűjtése nem kifizető, Kinyílt állapotban értéketlen) nyers állapotban 15, száraz állapotban 40; Fehér fanyöngy (viscum album) nyers állapotban 6, száraz állapotban 16.

Ezek az árak csupán a legkisebb beváltási árak. Attól a beváltótól, aki a megállapított legkisebb beváltási árakat nem tartja be, a gyógynövénybevéltői engedélyt meg fogják vonni s ellene kihágás miatt eljárás indul.

KÖBE KELLENE VÉSNII...

„A föld nem lehet portéka és nyereszke-dés forrása, hanem a legfontosabb nemzet-politikai tényező.”

(Részlet Darányi Kálmán miniszterelnök husvétii nyilatkozatából.)

A magyar föld májusa

Ita: Számadó Ecnő

Elültek a tépázó szelek és elnémult a farkasüvöltés. Virágjában áll a puszta s néázat dalolja a gyantaszagu erdő.

A virágzó kőkenyobrok alól hangtalanul kuszlik elő a nyuszt. Egy lendület és már a vadcserecsnyé fehér habja közt lapul. Mókusra les. Am a természet örök rendje szerint mindeneknek van magához való esze. A mókusz százszemű figyelmét nem kerül el a cserecserecsnyéről lepergő szírom és hopp! — mintha szárnya nőtt volna, repül át a szomszéd tölgyfa rengő emeletére. A figyelő őz — a csorda őrszem — is észbe kap. Ha a mókusz nemekül, úgy baj van s azt a bajt minden bizonnyal nyusztának hívják. Nosza, elkurrogja magát s az ózek gidástól együtt nekinyilaznak a surúnek. A nyuszt mit tehet, nekítatogatja száját a köddé vált zsákmány-nak és lehintázza magát egy alacsonyabb gyertyánfára s onnan le a földre. Ma, úgy látszik, meg kell elégednie holmi mezei égerrel.

A mezőkön a réteken aranykendőt terget a golyahir és a rétiboglárka. A gyerekek salátát és sósakát szedezget. No meg sipot farag. Hogyne! Sip nélkül nem gyerek a gyerek. Hiszen a dal is azt mondja, hogy ha a golya lába véres, majd meggyógyítja a magyar gyerek: sippal, dobbal, nádihegedével. Persze, minden jobban megy, ha az ember ráolvas. Ezt gyerekésszel is illik tudni. Mikor a fufusz kész, imígyen kell ráolvasni:

„Kele, kele fufuza,
Doboldi Miska,
Édesanyám rétest süitöl,
Mind lejött a héjja,
Réjja, réjja, réjja...!”

Azönban tanácsos e varázsversikét még a faragás előtt is elmondani. Úgy azután lesz olyan sipszó, hogy neccak. Csak legyen, aki hallgassa. Hallgatja is a rét, azon is különösen a hunyorkavirág, amely csak a magyar réten virít és sehol másutt és hallgatja a biborbarkát hullató nyárfa és beljebb az erdőben a cseholó róka, melynek sehoggy sincs inyére a sipszó. Hogyne, mikor a sipszó kicsejja belőle a türelmetlen ugatást és az apróbb állatok régen eltűntek, a kánya tudja, hova.

Május... a zsendülés sejtelmes, vad hónapja. Az egyetemes szerelem doboló, virágzó, sipoló, csevegő vére megkötyögösítja a világot. Hej, legények! Itt az ideje májusiát tűzni! Bizonny május elején, annak is a hajnalán virágos ágat cirógat a szépszagu szél minden lányosház kapuján. Es jai, ha egy kapu szemöldökére két májusfa jutna. Vagyis hát, ha mindkét májusfa-tűző legény itt összetalálkozik. Mert most derül ki, kinek ki a szíve választotta. No de hát azért van a szépséges leányzó, hogy ő válasszon a legények közül. Mert azt csak a tudatlan ember hiszi, hogy a legény választja a leányt. Dehoggy, dehoggy! Csak, hát a lányféle érti a módját s úgy néz ki a dolog. Tudja ő, mit csinál... Igaz, egyes faluban az a szokás, hogy csak egyetlen egy órási májusiát állítanak a falu kellos közepére. Erre a májusiára a lányok adják a selyemkendőt. S mikor

májusfafaosztás után a legény visszaviszi a kendőt, a huncut kislány nem fogadja el. Nem ám! Az már ottmaradt jegykendőként a legénynél. No ezen azután nincs összeveszni való...

Hajnalodik a falu felett. A nap rózsaszín derengéssel mosolyodik a felvirágozott utcák sorára. Itt nyírfag, ott orgonaág, amott egész jázminbokor. És a muskátlis ablakok előtt felsóhajt a legények muzsikába álmódott szerelme: a hajnalnóta. (Igaz, hogy a városban szerelnának hívják, de a magyar faluk egyelőre még nem Hispániában leledzenek!) A hajnalnóta... Van ennél gyönyörűbb a világon...! Istenem, mikor felkuszlik a zeneszó, fel a tenyérnyi ablakon, fel a szívébe, a vérbe... hogy:

Szól a kakas már,
Majd megvirrad már,
Ha az Isten nekem rendelt,
Enyém leszel már...

Másik ablaknál meg ilyesfélét:
Rabod vagyok, mert megfogtál,
De énvelem gyöngén bánjál,
Ne bánj vélem, mint raboddal,
Hanem úgy, mint galamboddal...

Bizony ez nem akármí. Es nem hiába cseng a hur. A rózsás-babos függöny mögött mécs villan és itt-ott, mintha nóta hallana:

Gyere be, viólam,
Csókold meg az orcám,
En is megcsókolom
Százszor egymásután,
Százszor egymásután...

Erre azután rákezd a legény:

Kisütött a nap sugára,
Az én rózsám ablakára,
Kikölyköltött gyöngykarjára,
Ragyog szép csillag módjára...

Ezután már csak a májusi táncmulatság van hátra és a koszorúzás. Meg kell koszorúzni a kutakat, hogy ki ne száradjanak és a malmokat, hogy mindig öröljenek és a betegek házát, hogy viruljanak újra, mint a májusfa.

Es bizony ideje a tavaszi gabonákat megfogasolni, a napraforgót, cirkot, szójababot, muhart, kölest, csalamédét elvetni, a bárányokat lassacskán megnyírni, ha enyhe az idő, a paprika, paradicsom és egyéb palántákat kiültetni, hovatovább megpermetezni a gyümölcsfákat és a szőlőt és a bort megest lefejtetni.

Igen bizony: a magyar május a virágzás, a szerelem, a dal és a munka gyönyörű hónapja...

IGAZGYÖNGYÖK

Az eső sohasem esik annyira, mint ahogy az ablakon át látszik.

(Angol közmondás)

Józsánság a szavam, de a részeg ember elől én is kitérek.

(Arany János)

A tanácskerő a helyeslés koldusa, vagy kétszínű hízelkedő.

A mi költőink

Zöld erdőben...

Zöld erdőben trom ezt a nóát,
Fülemile dalolja a kőtát,
A vadgalamb csak azt turbabkolja:
Nem szolt soha ily szomorú nóta.

Fülemile kőcsiny, dalos társam
Velem érző szívem bánatában,
Elhagyott tán téged is a párod,
Azért testvér vélem árvaságod...

HAJBA SÁNDOR (Sárbogárd)

Az én babám ajkán...

Az én babám ajkán
Piros róza nyílik,
Szép, szerelmes csókom
Hej, de reá illik.

Arany napfény ragyog
Gyönyörű szemében,
Szemöldöke gyöngy iv,
Ekes haja ében.

Csak önelket nyílnak
Csókivirágok számon,
Az én kincsem legszebb
Ezen a világon...

HORVÁTH JÓZSEF (Pusztamiske)

Amikor egy holdas éjjel...

Amikor egy holdas éjjel elbucustam
Tőled,
Nem hozott már senki semmi hírt
Többé feléd.

Fájó szívvel azt gondoltam, elfeledlek
Téged,
Kitorúlom szívemből a régi szép
Emléket...

Ugy gondoltam, úgy sem soká, élek e
világon,
Hogy a hideg sirban lesz már nekem
megnyugvásom.

Es most, hogy a szívem újra láz nélkül ver érted,
Szeress most is úgy, mint régen, mert
meghalok érted...

ZAY IGNÁC
(Bükkszentkereszt)

Találja ki!

ELLENTÉT-REJTVÉNY

Csuf	=	Szögletes	=
Nyit	=	Halott	=
Ifju	=	Enyhe	=
Szellid	=	Csendes	=
Utolsó	=	?	=
Szük	=		=

A fenti fogalmak ellentétét kifejező szavakat írjuk egymás alá; az így nyert szavak első betűit összeolvasva, egy olyan felhívást kapunk, melynek eleget tenni minden magyar embernek önmaga iránti kötelessége.

A levelezőlapra irt megfejtést a Vasárnap szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-u. 24.) kell beküldeni tíz napon belül. Elkésve érkezett megfejtést nem veszünk figyelembe.

Jutalom

öt darab értékes könyv.

Kiosztjuk öt olyan előfizetőnk között, aki helyes megfejtést küld be,

Minden hangszert

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hírneves

Reményi Mihály

hangszertelepen. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

előfizetőtáborunk tagja és előfizetőt díjhátraléka nincs.

A Találja ki! helyes megfejtését és eredményét a 21-ik számban tesztük közzé.

A 15. számban közölt Találja ki! helyes megfejtése:

A falu lapja a Vasárnap.

A megfejtést harminchat előfizetőnk küldte be; valamennyien helyesnek.

Könyvjutalmat nyert:

1. Kövér József, Kisharsány.
2. Kuruczleki Julia, Csongrád.
3. Fehéri János, Tolna.
4. Mátrai István, Balassagyarmat.
5. Dévai Miklós, Békés.

A jutalmakat elküldöttük.

Egy kis mosoly

Nagy Mihály a kocsmában ül, amikor meghallja, hogy félreverk a harangokat, egy pillanattal később pedig berohan a szomszédja és elküldi magát:

— Nagy szomszéd, szajadjon haza, ég a háza!

— Nem lehet az! — mondja nyugodtan Nagy. — A múlt héten biztosítottam tűz ellen...

Budapesten, a Dunáparton találkozik két ember. Az egyik megkérdezi a másikat:

— Ráérsz?

— Igen, — feleli a kérdező.

— Akkor gyere sétálj velem végig a Dunaparton.

— Hogyne! — feleli ez. — Majd boldog leszek elmenni veled a Fekete-tengerig...

Két jó barát önti ki a szívét egymásnak.

— Mikor megházasodtam — mondja az egyik — megállapodtunk a feleségemmel, hogy a fontosabb ügyek felett én határozok, a kis dolgok felett pedig ő.

— Na és betartottátok ezt?

— Képzeld el, husz éve vagyunk házasok és még eddig semmi fontosabb ügyünk nem volt.

A kis inasgyereket megkérdezi az apja:

— Na, fiam, hogy haladsz a műhelyben?

— A napokban előléptem: már szabad nevetnem, ha a mester megpöfözza a másik inast...

A VASÁRNAP TANÁCSADÓJA

minden ügyben utbaigazít!

PORULJART ÖRDÖGLÁTÓK

Bessenyei István rajza

Földbérlet-szövetkezeti ankét

Az Országos Széchenyi Szövetség május hó 7-én és 8-án kétnapos földbérlet-szövetkezeti ankétot rendez, amelynek védnökségét Schandl Károly dr. m. kir. titkos tanácsos, az OKH alelnök-vezérigazgatója vállalja. Az ankét előadásain Both Dező m. kir. gazdasági főtanácsos elnököl és az előadásokat Péter Ernő dr., Gesztelyi Nagy László dr. és Buday Gyula dr. fogják tartani. Hozzászólásra előzetesen kell jelentkezni. Mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál a rendező Szövetség (Budapest, IV., Kecskeméti-u. 6. sz.).

TANÁCSADÓ

Kérdés: Védettséget 1936-ban törölt, de 1937. novemberében visszaállított. Közben 98 pengő perkoláción ment keresztül. Köteles vagy-e ezt a védettséget járulékokkal kifizetni? **Felelet:** Járulékokat kifizetni köteles, ha a védettséget törölték meg, és az összes körülményeket mérlegelve, fogja megállapítani, hogy felfelé költészeket költéseit fizetni, vagy sem. Ha a bíróság úgy állapítja meg, hogy igen, akkor még mindig módjában lesz azt kifizetni és így a védettséget törölni megakadályozni.

Kérdés: Lehet-e magánautó értékesíteni, vagy értékesítést tenni? Milyen körülmények szükségesek és mennyire kerül a vásárló? **Felelet:** Erőforrás minőségét magánautó nem lehet szerezni. E célból az esztendő m. kir. alrendszereztől kaphat engedélyt. Felveteli kérvényét június 1-ig adandók be ezen iskola igazgatóságához. Csak 17-24 éves, 1 évi gyakorlatot végzett egyéneknek vesznek fel. A tanfolyam 2 éves. Ellátásért és tanfolyamért havonként 50 pengő kell fizetni. Vadórt minőségét a gépi feladatsírt hivatalból végzett 2 éves tanfolyam és szakvizsga alapján lehet szerezni. Itt 20 évesnél idősebb olyan egyéneknek vesznek fel, kik 3 évig voltak alkalmazzák megfelelően gondozott vadászterületen, mint vadőrök. A tanfolyam ingyenes, a vizsgadíj 30 pengő. Lakásról és élelmiszerrel a résztvevő maga tartozik gondoskodni. Rendszeres tanfolyamok legkésőbb októberben fognak tartani.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK:

Előfizető. Aka. Kérjük, mások írja nyugodtan alá hozzáknak intézett leveleit, mert névtelen levelekre, kérdésekre nem válaszolunk. Mostani kérdéseire közöljük a következőket: A legkisebb nap-számberek az ország sok vidékére vonatkozóan megállapítást nyertek. Erre vonatkozóan az előfizetőkön kaphat felvilágosítást. Ha a bérlet nem lenne megfizetve, az érvényben lévő rendelkezések értelmében bárkinek jogában áll a legkisebb bérlet megállapítását kérni. Régielöllet a Hunga után szerezhet be. A teljesítésre vonatkozó kérdéseivel forduljon az Országos Magyar Társaságunkhoz. Központhoz, Budapest, Horthy Miklós-ut 118-121. — **I. H. H. S. Miske.** A m. kir. miniszterelnök címe: Budapest, J. Miniszterelnökség. Megszólítása: Kezeltetés Ur. vagy Nagyméltóságú Miniszterelnök Ur. A faluzó levélhordókat a postamesternek alkalmazzák és fizetik. A fegyver állások ügyében az érdekeltek értesítést kaptak.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÖZSZE

Készárúpiac. Buzsa, tiszavideki és felőrtiszavideki 77 kg-os 21.05–21.40, 78 kg-os 21.35–21.70, 79 kg-os 21.60–21.90, 80 kg-os 21.75–22, fejemmel 77 kg-os 21.05–21.30, 78 kg-os 21.35–21.60, 79 kg-os 21.60–21.80, 80 kg-os 21.75–21.90, duna-tiszaközi és a többi dunántúli 77 kg-os 21.05–21.70, 78 kg-os 21.35–21.55, 79 kg-os 21.60–21.75, 80 kg-os 21.75–21.85, rozs pestvidéki 18.55–18.65, egyéb 18.70–18.85, sörárpa 18.50–18.75, 18.25, 18.15–18.75, sörárpa 18.50–18.75, takarmányárpa 18.50–18.75, 18.15–18.50, zab 18.15–18.20, 18.15–18.50–18.90, tengeti 18.80–18.90, finom búzakarpa 14.10–14.20, 8-as búzaliszt 15.90–16.20 pengő 100 kg-ként.

Határidőpiac. Rozs májusra 18.50–18.80, júniusra 18.72–18.73, tengeti májusra 18.70–18.71, júliusra 18.81–18.83 pengő 100 kg-ként.

Magpiac. (A Maudner Ödön magtermelő és megkereskedelmi r. t. heti jelentése.) A magpiac tözsed forgalmában a májusi erősen megszűnődött. Lucernában az áresés megállott. A többi elcsökkent nem volt említésre méltó változás. A beltről forgalom ismét élénkebb lett, miután a hideg időjárás miatt több megféléseknél pótvetés vált szükségessé. — A Budapesti Árú- és Értéktőzsde hivatalos jegyzését nyersruvrt. 100 kg-ként, ab Budapest: Köles, fehér 15–17, vörös 12.50–13.50, egyéb 11.30–12, ab feladót állomás: tökmag, nagysemű 20.50–31, kissemű 24.75–25.75, dohos, olajnak 23.25.00, mák 112–116, borsó: Viktória 17–18, Express 17–18, fehér szoknyabab duna 22–22.50, dunántúli 21.50–22, felsőmagyarországi 21–21.50, hóhermag nyers, arának 110–118, muharmag 14–15.50, tavaszi búkköny 14–15, csillagfűrt fehér, lapos 13.50–14.50 pengő.

Takarmány Rétiszéna. Ia 8–10, Ila 6.80–7.50, IIla 5.30–6.60, muharszéna 10, lucernaszéna 10–12, alomszéna 3.80, zsupszalma 8.50 p-q-ként.

Abaktakarmány. Árpakorpa 14.50, borsóhéj 16, borsókonyoly 13.80, búzakarpa 13.30–13.40, búzatakarmányliszt 15.30–15.75, kókuszolajpogácsa 15, lenmagpogácsa 17, melasz 10, napraforgópogácsa 15.50–15.75, száritott répaszéna 14.25, repcepogácsa 13.50–14, rozskorpa 13.50 p-q-ként.

Vágómarha. Bika magyar, Ila 50, IIla 33, bika tarka, Ia 67–71, Ila 54–66, IIla 44 ökör, magyar, Ia 78, Ila 46–63, IIla 36–44, ökör, tarka, Ia 70–74, IIa 48–67, IIla 36–46, tehén, magyar, Ia 60–66, tehén, tarka, Ia 69–73, kivételes 74, Ia 48–68, IIla 36–46, névleges 50–72, kivételes 74, kicsontozni való 22–34 fillér kg-ként elősúlyban.

Tenyészmarhák és jarmosokörök. Ia beltről jarmosokör (tarka) és beállítási való 70–74, Ia beltről jarmosokör (fehér) 70–74, másfél éves üsző 70–74, másfél éves 70–74, fiatal, friss fejesthén 70–78 fillér kg-ként elősúlyban.

Borjuvászár. Ia 90–95, Ila 77–86, IIla 44 fillér kg-ként elősúlyban.

Ló. Igás kocsi (nehéz nyugati fajta) 360–800, igás kocsi (könnyű nyugati fajta) 260–610, átrendelt 50–250, vágó 160–220 p darabonként.

Juh. Külföldinek megfelelő prima, fiatal ürü darabonként 50 kg súlyban 46–52, prima fiatal bányai páronként legálább 80 kg súlyban 50–56 fillér kg-ként, etetés-fátás után gazdaságban mászávala, 3 kg súlyfelevonással.

Sertés. Szedettsertés Ia 104–106, IIa 100–103, IIIa 88–98, angol tökesertés 104, felsértés szalonával Ia 141–144, Ila 138–141, felsértés Ia 138–144, Ila 132–138 fillér kg-ként.

Nyuszbőr. Marhabőr, 40 kilónál nehezebb, magyar 85–90, tarka 95–100; a 40 kilónál könnyebb marhabőr 10 fillérről olcsóbb. Tarka bikabőr 45 kg súlyban marhabőrben 55 kg-ig 75–80, borjúbőr, hosszalából 130–145, rövidlábú borjúbőr 140–160, merinó juhőr, zölösúlyban 60–70 fillér kg-ként. Mézárólások darabonként 14–15 p, kisebb löbörét 10–20 százalékkal kevesebbet fizettek.

Zsir és szalonna. Szalonna, olvasztani való 148–164, sózott 158–200, füstölt 160–240, háj 164–176, tepertő 160–220, sertézsír helyből 168–180 fillér kg-ként.

Hálpia. Hárcsa, nagyság szerint 260 500, csuka 150–300, ponty 120–200, kárász 120–140, compó 120–140 fillér kg-ként.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: Tyúk 250–450, csirke, rántani való 160–250, sülti való 200–350, káppan 400–600. Leölt baromfi: Tyúk 150–220, csirke, rántani való 240–450, sülti való 260–400, káppan, hizott 165–290, ruca, hizott 150–220, lud, hizott 150–220, pulyka, hizott 120–220, libamáj, nagy 500–800, kicsi 300–600 fillér kg-ként. Tea tojás 10 darabig 7–8, főzőtojás 6–7, apró 6–7 fillér darabonként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes nem 480–520, fűdés 380–480, rózsza 320–380, mák, kék 140–160, pergetett mák 140–160, köménymag 200–300, szin-száppan 96–120, közönséges 56–96 fillér kg-ként.

Zöldszék. Sárgarépa 20–48, petrezselyem 70–140, kevert zöldszék 56–90, zeller 40–100, kalarábé 30–60, vöröshagyma, makol 52–68, közönséges 42–64, fokhagyma 24–40, cökka 26–50, káposzta 36–50, kelkáposzta 50–70, Fejessallata (ujd.) 4–30 drbja, forma 60–160, burgonya, Güllaba 10–14, őszirizs 8–12, nyári rózsza 10–14, Bja 7–10, kifi 16–30, tömör csiperkegomba 120–240, száritott 400–1000, uborka

(ujdonság) 110–160, spárka, extra szőlő 200–260, közepes 100–220, vékony 60–120, sóska 30–56, paraj, rizs, tolt 14–30, feketeetek 16–24 fillér kg-ként. Hónaposetek csomónként 12–40 fillér.

Gyümölcs. Alma (nemes) 60–220, aszaltalma 130–160, szilva 120–160, gyümölcs 120–260, dió, kemény bétu 80–120, dióbel 280–380, mogyoróbel 260–320, héjazott mandula 480–600 fillér kg-ként.

Borpiacra a helyzett szállár. Az utóbbi napok fagyhullámja kisebb-nagyobb károkat okoztak nemcsak a gyümölcsösökben, hanem a szőlőben is. Kistermelők, ma már nem hajlandók 1.3–1.4 filléres maradt-fokonkénti ár alatt boraikat eladni. A földművelésügyi minisztérium minőségi borvásárlása és a kivitel támogatása a különböző történelmi minőségi borvidékeken nagy élelmséget és áremelkedést okozott.

Szész és szeszestitalok. A szeszpiac forgalma e héten főleg a finomított szeszben csendes volt és az összes szeszféle-ségeket változatlan áron jegyezték.

Idegen pénzek vételi és eladási ára április 26-án. Száz pengőért többre kerül száz darab: Angol font 1685–1705; dollár 336.65–340.65, kanadai dollár 332–337; holland forint 187.96–189.95; szász pengőért kevesebbet kerül száz darab: Cseh korona 10–11.70; lengyel zloty 60–61.40; szerb dinár 7.15–7.70; francia frank 10.20–10.70; román leu 2.50–2.80; bolgár leva 3.60–4; olasz lira 16.90–17.90; svájci frank 77.45–78.35 pengő. Ezekhez az árákhoz még a Magyar Nemzet Bank által megállapított hivatalos felárak járulnak.

Arany- és ezüstpénzek ára

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 37 fillér; kétkoronás 74 fillér; ötkoronás 1 pengő 94 fillér; régi egykoronás 1 pengő.

14 karátos tönörarany grammonként 3 pengő 25 fillér.

Színarany kilogrammja 5800 pengő.

Színestű kilogrammja 93 pengő.

Vásárok jegyzéke

Vásárnap, V. 1. Állat- és kirakodásár. Felsőtábas, Szeged, Tököl. **Kirakodásár:** Senyeháza. — **Hétfő, V. 2. Állat- és kirakodásár:** Bácsalmás, Balassagyarmat, Balatonkiliti, Csorna, Dunavecse, Emőd, Érd, Homokszentgyörgy, Jász-szentlászló, Kápolna, Komárom, Kölcse, Magyaróvár, Majs, Nagyvácsány, Pécel, Pécs, Sárospatak, Sopron, Székes, Tápó, Vámospercs, Veszprém. **Ló, marha és kirakodásár:** Mernye, Nagyatád, Szilás-báthás. **Marha és kirakodásár:** Gyékényes. **Kirakodásár:** Szentendre. **Marha, sertés- és kirakodásár:** Szentgotthárd. — **Kedd, V. 3. Állat- és kirakodásár:** Bács, Beled, Dunavecse, Gyöngyös, Jászálók-halma, Kistenyé, Kölesd, Mezőgyász, Nagyvácsány, Sellye, Váraszerény. **Ló, marha és kirakodásár:** Bicske. **Nagykanizsa, Sásd, Vasvár.** **Ló, marha és sertésár:** Cegléd, Sátoraljaújhely. **Kirakodásár:** Jászisker. **Marha és kirakodásár:** Nagysádkány. — **Szerda, V. 4. Állat- és kirakodásár:** Ajka, Kálló-szemén, Kaposvár (bizonytalan). **Kis-terenyé, Nyírlugos, Sárospatak, Sárrét-udvari, Vésztő.** **Ló, marha és kirakodásár:** Bicske, Nagygyevely (bizonytalan), Nyárad, Zalabaksa. **Ló, marha és kirakodásár:** Hetes, Karád. **Marha-kole.** — **Csütörtök, V. 5. Állat- és kirakodásár:** Eke, Egyházasokozár, Enes, Kémes, Marcell, Ónd, Pellérd, Tápógyörgy. **Ló, marha és sertésár:** Cegléd, Pácsa, Tiszaföld. **Ló, marha és kirakodásár:** Hetes, Karád. **Marha és kirakodásár:** Hosszupereztet. **Sertésár:** Kikomárom (bizonytalan). — **Péntek, V. 6. Állat- és kirakodásár:** Hátromfa, Répceszemere, Sikkösd (bizonytalan). **Ló, marha és sertésár:** Ezer, Gyöngyös. **Sertés- és kirakodásár:** Buj. — **Sombat, V. 7. Állat- és kirakodásár:** Kaposvár. **Ló, marha és sertésár:** Kisujszálla.

A jó tanács aranyát ér: A „GAZDASÁGI TANÁCSADÓ” című most megjelenő könyvben pedig mintegy 200 gazdasági tanács van, tehát sok-sok aranyat ér!

Minden gazda szerezzé be a „GAZDASÁGI TANÁCSADÓ” című 224 oldalas könyvet, mert ha ezt állandóan kéznél tartja, súlyos károsodástól mentesül.

Ára 1.20 pengő.

Megrendelhető az összeg előzetes befizetése mellett kiadóváltatunknál.

Budapest I.

VASÁRNAP, V. 1.

7.30: „Májusi ébresztő”. 8.45: Hírek. 9.10: Rádióüzenetek a Nemzetköz Vársárból. 10: Róm. kath. istentisztelet. 11.15: Evangélikus istentisztelet. 12.30: Rádióüzenetek. 14: Cigányzene. 14.45: „A juhtenyésztés időszerű kérdései”. Vitéz Baskay Gyula m. kir. gazdasági főtanácsos, jószágigazgató előadása. 15.30: Rádióüzenetek. 17: Szalonzene. 18.10: Követtes Pécsről. 19: Hanglemek. 19.50: „Csarodások”. Vigjáték. Irta Kisfaludy Károly. 22.25: Cigányzene. 23: Operaház zenekar.

Allandó közvetítések gélköznapokon:

6.45: Torna, utána hanglemek. 10: Hírek. 10.20: és 10.45: Két felolvasás. 11.10: Vízjelzés. 12: Harangszó, időjárás-jelentés. 14.40: Időjelzés, stb. 16.45: Pontos időjelzés, stb. 00.05: Hírek.

HÉTFŐ, V. 2.

12.05: Szalonötös. 13.15: és 15.30: Rádióüzenetek. 17: Cigányzene. 18: Uteljárás. 18.30: Zongora. 19: „Képek a Nemzetköz Vársárból”. 20: „Don Pasquale”. Opera. Zenéjét szerezte Donizetti. 22.20: Szalonzene. 23.35: Jazz.

KEDD, V. 3.

12.05: Cigányzene. 13.15: és 15.30: Rádióüzenetek. 17: Előadás. 17.30: Operatársulat. 18.40: Előadás. 19.10: Hegedű. 19.30: „Platóni Nándor emlékeztető”. 20: Elbeszélések. 20.30: Cigányzene. 22: Bartók Béla zongorázik. 22.40: Katonazene.

SZERDA, V. 4.

12.05: Köbbs-regőcsesoport. 13.15: és 15.30: Rádióüzenetek. 17: Zongora. 17.30: Előadás. 18: Cigányzene. 18.40: „Zengő eucharisztia”. 19: „Örményest”. 20: Albrecht királyi herceg előadása. 20.15: „Három egyfelvonásos”. 21.50: Szalonzene. 23.25: Tánclemek.

CSÜTÖRTÖK, V. 5.

12.05: Balalajka-zenekar. 13.15: és 15.30: Rádióüzenetek. 17: Szalonzene. 17.50: „A török zene”. 18.25: Enekek. 19: „Baromfitenyésztési időszerű tanácsadó”. Báldy Bálint m. kir. gazdasági felügyelő előadása. 19.30: Cigányzene. 20.30: Pekár emlékest. 22: Hanglemek. 23.30: Jazz.

PÉNTEK, V. 6.

12.05: Szalonzene. 13.15: és 15.30: Rádióüzenetek. 17: Cigányzene. 18: „Az európai fegyverkezés okai”. 18.25: Zongora. 18.55: Versek. 19.35: Mesterharmadon. 20: A Rádióélet rejtélyfolyóiraja. 20.50: Rádiógyeveg. 22.40: Svéd kamaramuzsika. 23.29: Cigányzene.

SZOMBAT, V. 7.

12.05: Magyar nóták. 13.15: és 15.30: Rádióüzenetek. 17: Enekművésztársulat. 17.30: „Mit üzen a rádió?”. 18: Szalonzene. 18.55: „A Szent István-túra”. 19.15: Hanglemek. 20: „Két ur szolgája”. Vigjáték. Irta Goldoni. 21.50: Cigányzene. 22.50: Katonazene.

Budapest II.

Vásárnap, V. 1. 12.30: Hangverseny. 14.30: Cigányzene. 15.30: Hanglemek. 17: Felolvasás. 19.10: Előadás. 19.50: Szimfonikus zene. 21.35: Jazz. — **Hétfő, V. 2. 13.30:** Postászenekar. 16.15: Diák-télióra. 18.30: Német nyelvelek. 20: Hanglemek. 20: Elbeszélés. 20.50: Cigányzene. — **Kedd, V. 3. 13.30:** Szalonzene. 16.10: Hanglemek. 18.10: Mezőgazdasági felőrá. 18.30: Hanglemek. 19.30: Francia nyelvelek. 20: Ének. — **Szerda, V. 4. 13.30:** Hanglemek. 16: Előadás. 17.30: Cigányzene. 19: Olasz nyelvelek. 19.30: Előadás. 20.10: Zongora. 21.05: Jazz. — **Csütörtök, V. 5. 13.30:** Zongora-gordonka. 17.55: Szalonzene. 18.30: Angol nyelvelek. 19: Cigányzene. 19.30: Sakk-előadás. 20: Felolvasás. 20.30: Hanglemek. — **Péntek, V. 6. 13.30:** Katonazene. 18.30: Gyors-irány. 19: Ének. 19.30: Előadás. 20.50: Hanglemek. — **Sombat, V. 7. 13.30:** Hanglemek. 16.15: Mese. 17: Missziós üzenetek. 17.30: Szalonzene. 18: Előadás. 18.30: Mezőgazdasági felőrá. 19.15: Elbeszélés. 20.05: Rendőrzene.

KIADÓTULAJDONOS: „FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMŰVES SZÖVETSÉG FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.